

SKÅNE

GÖINGE HÄRAD

GILLESDRÄKT:

I dräkten ingår: Grön kjol av ylle, längd 20-25 cm från golvet. Livstycke av sidenbrokad, monterat med silverbårder. Blus av vit bomull med krage av tunt linne, prydd med en blomranka eller med hålsömmar.

Smycke: halsknapp, sårksilver och trillekors.

Huvudbonad: hårkrans för ung ogift flicka, vit klut för gift kvinna, blå- och rödrutig schalett kan användas av både gift och ogift.

Svarta strumpor samt svarta lägskor utsmyckade med silverspinnen eller blå sidenrosetter.

Gillesdräkten är bara en variant av Göinge-dräkten. Dräktskicket varierade nämligen inte bara geografiskt utan också med årstider och högtider, med vardag och fest, med fattigdom och rikedom, med ålder och civilstånd. Begär specialinformation om övriga varianter.

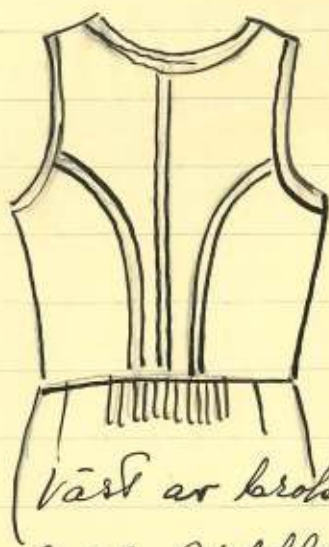
DRÄKTSKICKETS UPPLÖSNING

Under första hälften av 1800-talet upplöstes det folkliga dräktskicket successivt. På vissa håll levde det folkliga dräktskicket kvar längre. Österlen och trakten kring Eberlöf i Torna härad i Skåne hör till det fåtal platser i landet, där folkdräkterna fanns i bruk ända inemot sekelskiftet.

Charlotte Weibull

Hoz 43 - 237 02 Ålarp - 5-söden - tel 040-465580

Göingedräkt

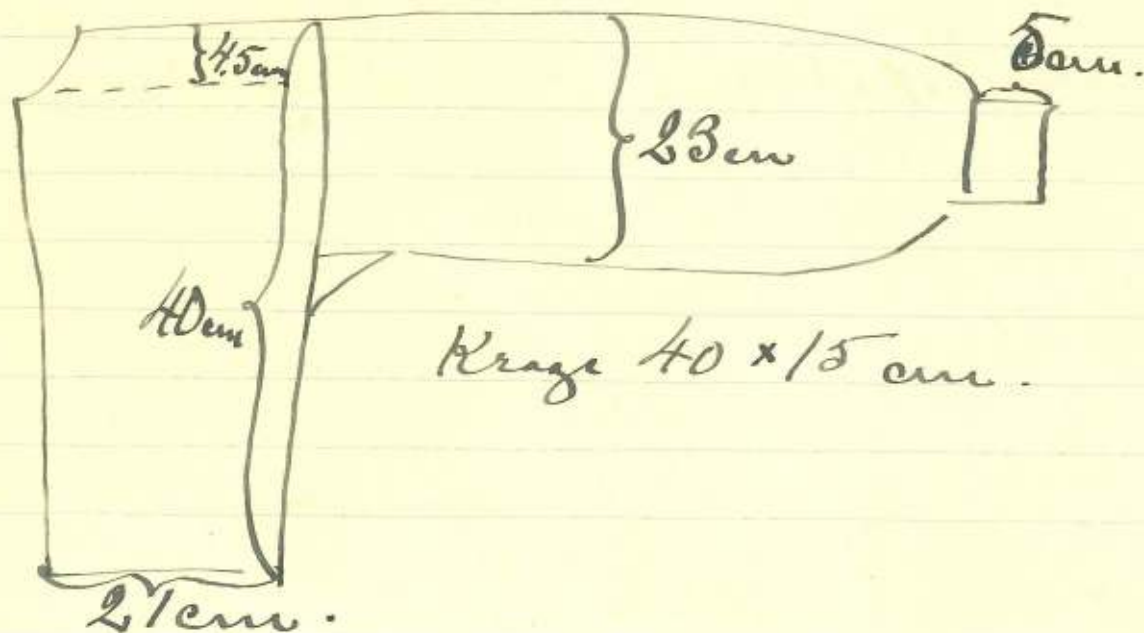
Väst av brokad
med guldband.

Yöingedräkt

Blus. Material linne.
 Kragen kantad med spets.
 Manskhettarna - - -
 Fällarna på kragen & manskh.
 Ögs upp om enkel halsöm.

Storlek

Kjol Material röd vadmal

3 cm. svart sammetsband

Kill: 230 cm.

Sammetsbandet påsytt 11 cm.

från kjolkanten.

Väst Material Brokad band

med guldband.

linnefoder.

Knäppes med hästar.

Förkläde Material Mörkblått kastareg

silverband, svart sammet.

ljusgrönt sidenband, guldband
silverb.

sammet

silverb.

Storlek L: 72 cm.

längd 80 cm.

Broderi

~~Sidenband~~ Guldband smalt.

Knäpser uppstier med sidenband.

Broderi uppstier på rygghornen.

Vite förkläde med brodfärr 5 cm. hilt
Storlek 77 x 100 cm. färr 35 cm.

Västen av pochetdubbel med broderade band.

Örskel hiltorn runt
1 cm. färr på fygkanten
3 1/2 cm. på banden.

bandens längd 54 cm.

SKÅNE, ÖSTRA GÖTTE HÄRAD

Krage

Bredd 14 cm

Fällas med 2 cm bred fäll med enkel hålsöm.

Broderiet utföres med plattsöm och gles
langett med DMC nr 20.

SKÅNE

Göinge härad

Mönster till krage.

14 cm bred, 39 cm lång.

3,5 cm fäll med enkel halsöm.

2 cm tyllspets i kanten.

Sömnadssätt plattsöm och håll samt tyllinfällningar.

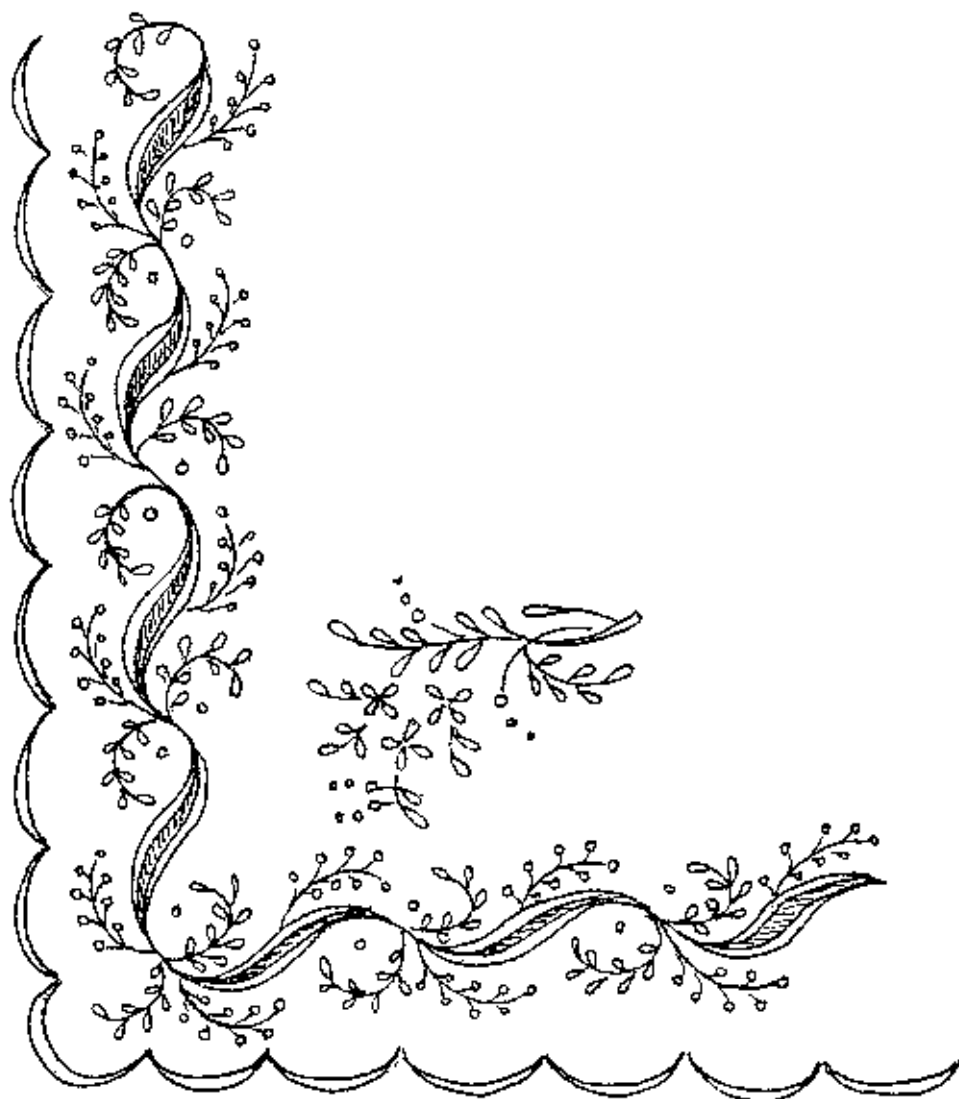

SKÅNE, GÖINGE HÄRAD

KRAGE

Kragen 12 - 13 cm bred fällas med langett
eller 3 cm bred fäll.

Broderiet utföres i stjälsöm, plattsöm
och engelska hål med DMC nr. 20.

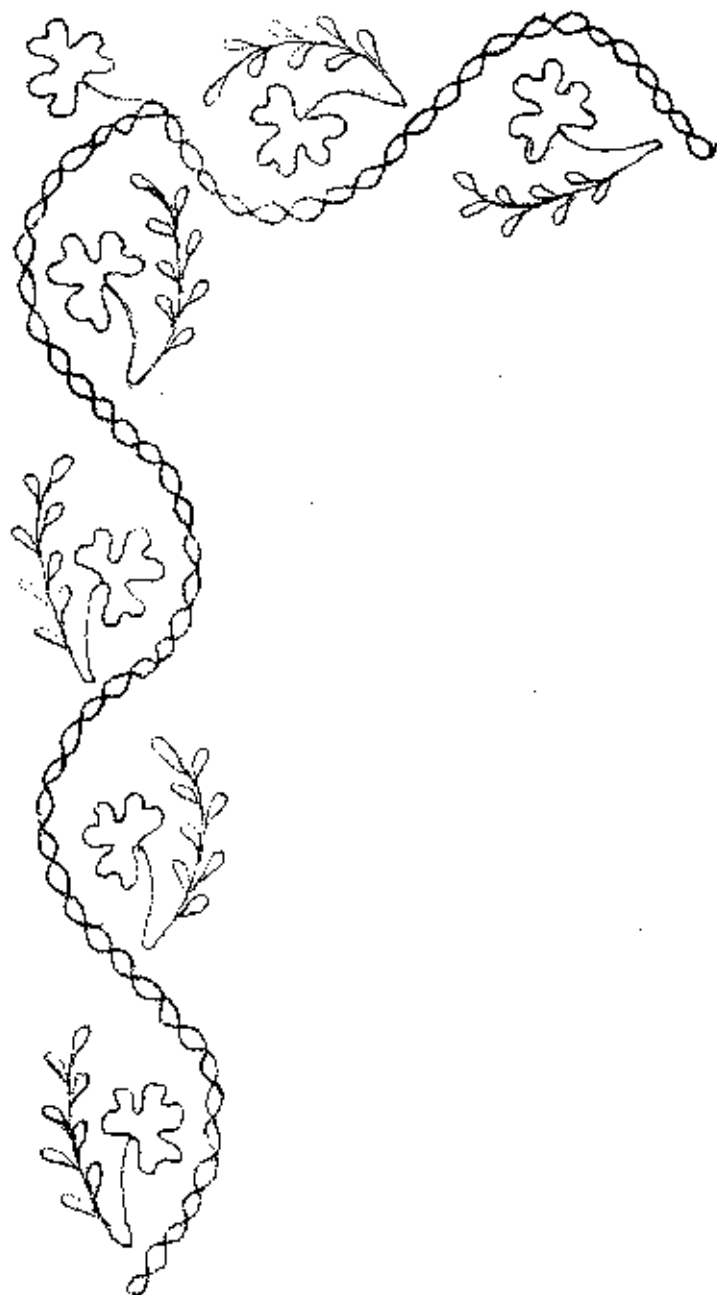
Charlotte Weibulls Dockcenter

GÖINGE HÄRAD

Krage

Kragen sys med dubbelt tyg med spets i kanten.

Broderas med mycket tät kedjestygn.

GÖINGE HÄRAD

Krage

Bredd 10 cm

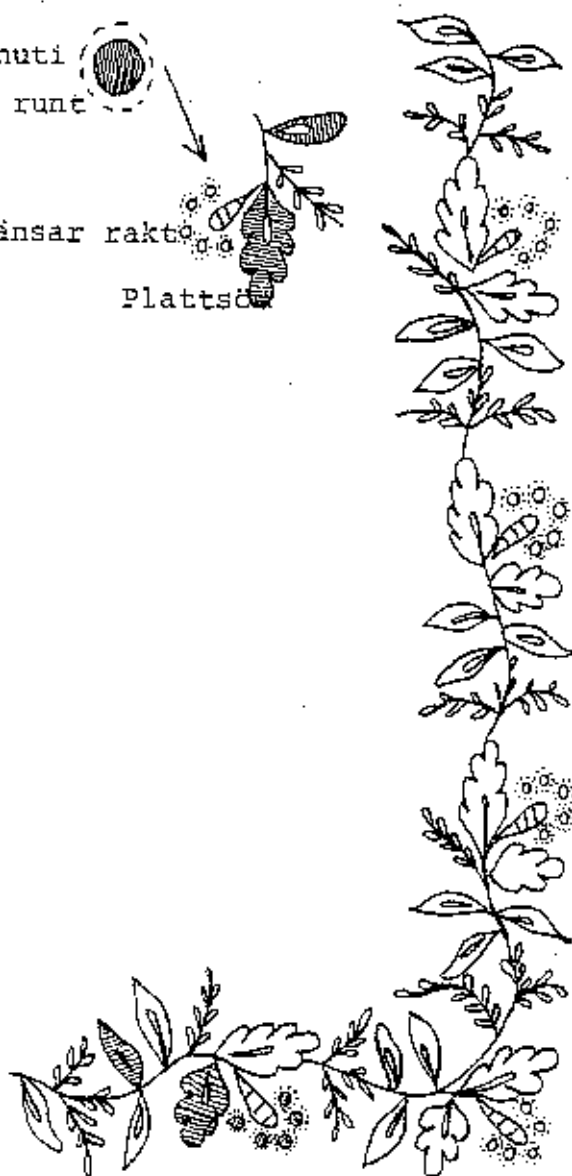
Längd 48 "

Plattsöm inuti
efterstygn runt

Hål med träsar rakto
över.

Plattsöm

Fäll

Spets

CHARLOTTE WEIBULL

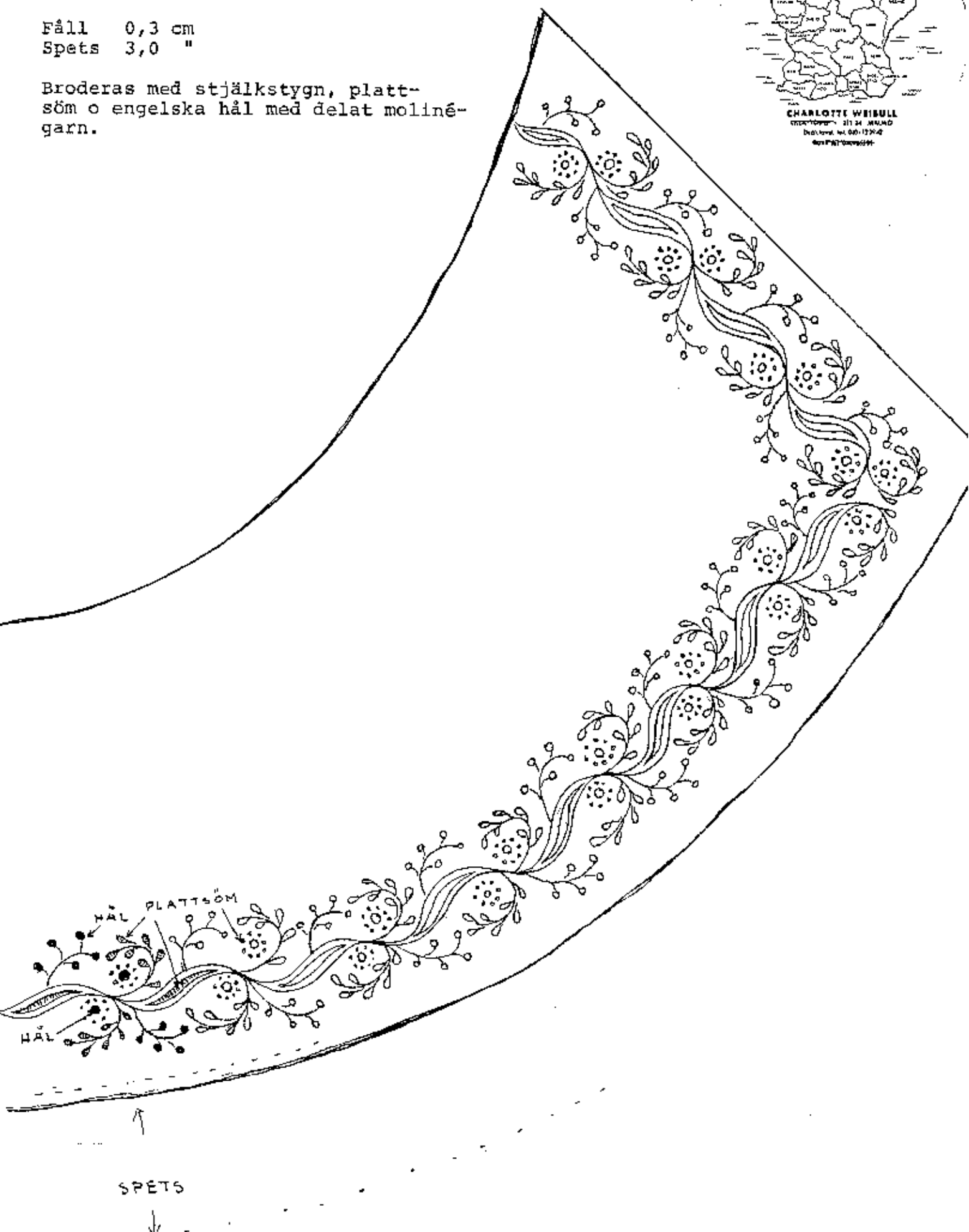
SKÅNE GÖINGE HÄRAD

Mönster till damkrage

Fåll 0,3 cm

Spets 3,0 "

Broderas med stjälkstygn, plattsöm o engelska hål med delat molinégarn.

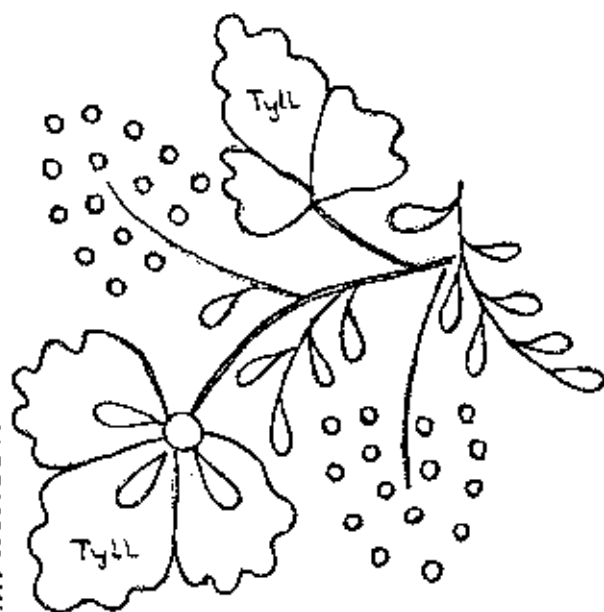
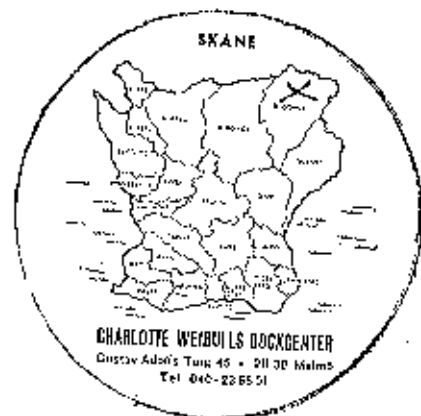
SKÅNE, ÖSTRA GÖINGE HÄRAD

KRAGE

Kragen 18 cm bred färdig

Fåll 2,5 cm sys med enkel hålsöm

Broderiet utföres i plattsöm, engelska hål
och tyllinfällningar.

Mönster till krage

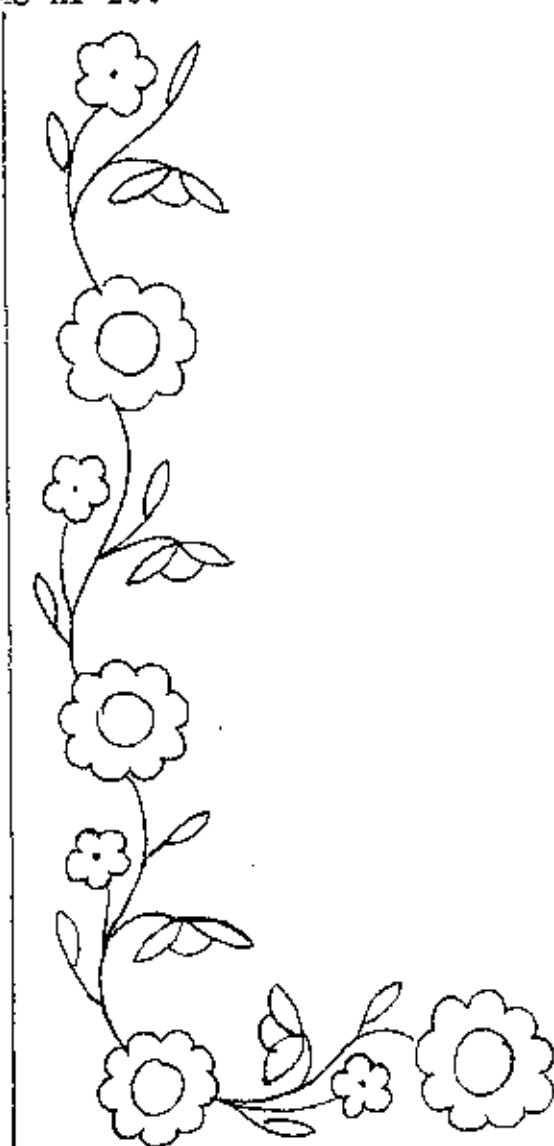
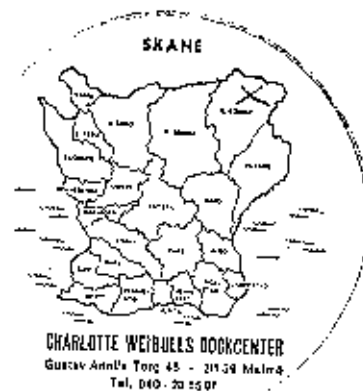
Bredd 18 cm

Längd 36-45 cm

Fåll 3 cm

Sömnadssätt: Bladen sys med gles plattsöm med en rad stjälkstygn i mitten. Blommorna sys i langett med myrgång i mitten. Stjälken sys med kedjestygn.

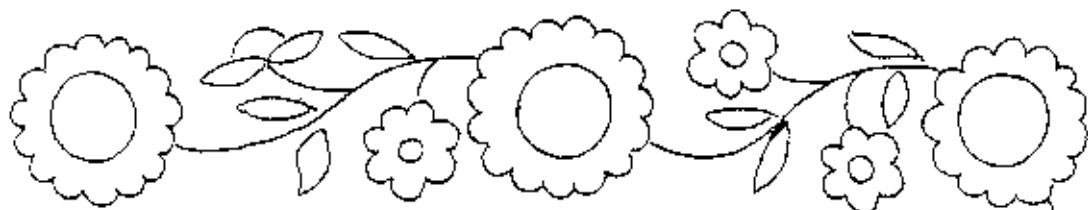
Broderas med DMC nr 20.

Broderi till blus och rosettband för vit klut.- den gifta kvinnan.

Broderi till blus Rankan sys på axeln.

Broderi till blus

i ranka på var sida
sprundet.

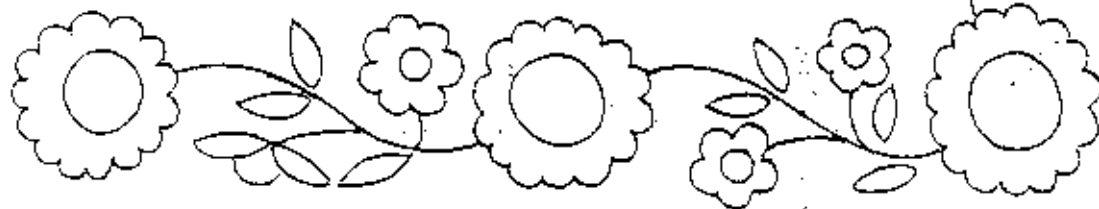
Broderi till rosett
band

2 st. 26 cm brett
50 cm långt.
Bandet väckas till
5-7 cm och sys fast
i fyrkantens motsatta
hörn.

FYRKANTEN 100 CM X 100

Broderierna sys med DMC No 20
Bladen sys med gles plattsöm med
en rad stjälkstygn i mitten.
Blommorna sys i langett med myr-
gång i mitten. Stjälken sys med
kedjestygn.

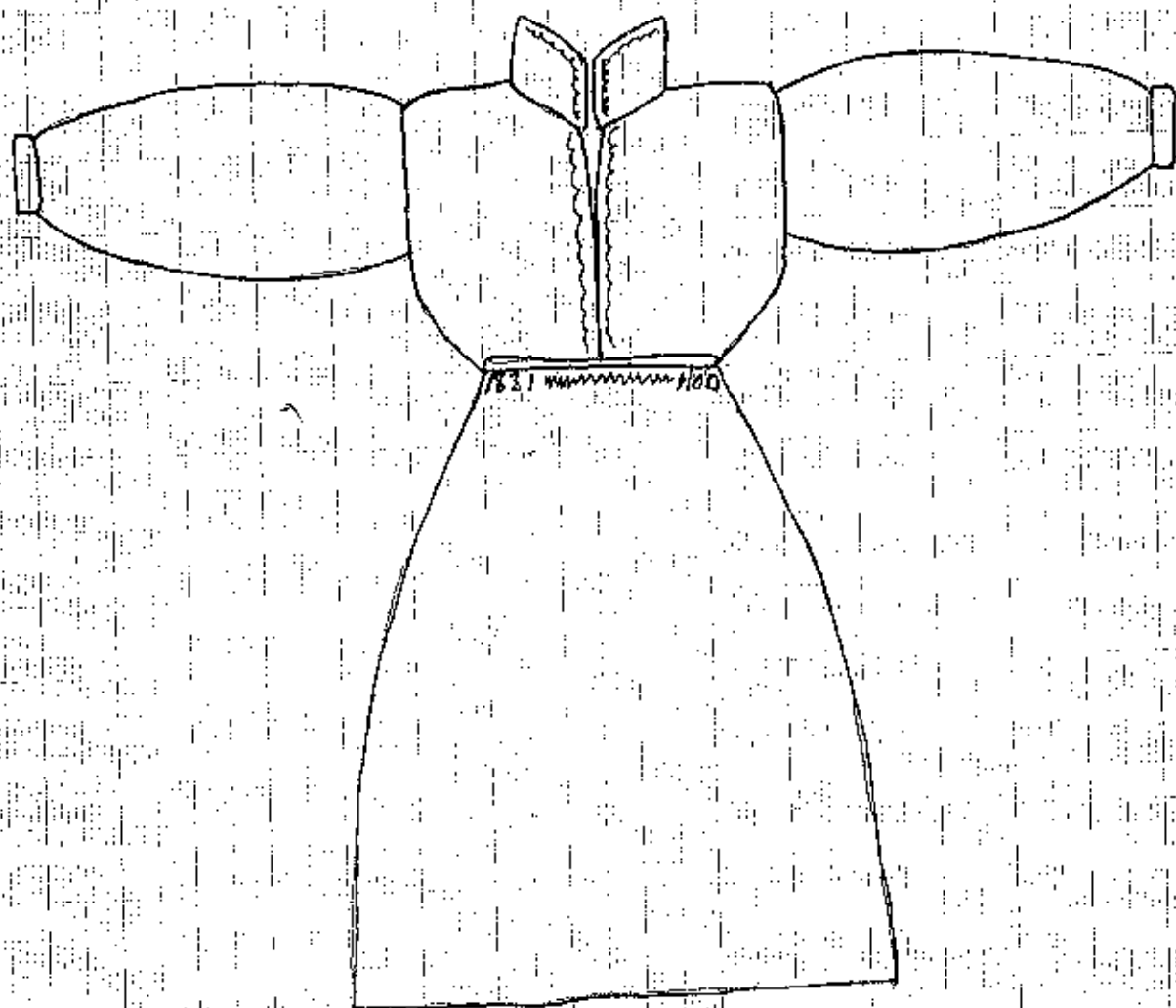
BÖR FÖRSES MED NAMN O ÄRTAL

SÄRK (KVINNOPLÅG)

ÖSTRA SKÅNE
(GÖINGE)

ÄGARE: BRÖDY HEMBYGGSFÖR. ARB. BLAD 1357
FOTO

COPYRIGHT

Helen Eriksson
281 00 HÄSSLEHOLM
Tel. 0451-181 62

SÄRK (Kvinnoplagg)
Linne

ÖSTRA SKÅNE
(GÖINGE)

Skala 1:1,1:10

Ägare: Broby Hembygdsförening

Arb.blad 1:13

UPPLYSNINGAR OM PLAGGET

Du har valt ett mönster på en sark som finns på Broby Hembygdsmuseum. Särken är från 1831 och märkt H O D. Den är skänkt av Sigrid Olsson Tinghäll, Broby. Förmodligen kommer särken från Göinge härad.

Särken kan användas tillsammans med förkläde och rutig klut eller till Din Göingedräkt.

MATERIAL

Särken är sydd av linne i följande kvaliteter:

NEDERDEL: Varp: 20 tr/cm
Inslag: 20 tr/cm

BÅL OCH ÄRMAR: Varp: 30 tr/cm
Inslag: 34 tr/cm

FODER: Varp och inslag: 11-13 tr/cm tyget är ojämnt

KRAGE: Varp: 28 tr/cm
Inslag: 22 tr/cm

ÄRMLINNING: Varp: 25 tr/cm
Inslag: 23 tr/cm

Försök att hitta så snarlika linnekvaliteter som möjligt. Använd ev. samma tyg till krage och ärmlinningar.

TRÅD: LINTRÅD 16/2 till knäppning
20/2 till nederdel
60/2 till överdel och broderi

Rosa tunnt bomullsgarn till monogram och årtal

2st vita porslinsknappar, 1,1cm i diameter, 4 hål

STORLEKS- ANPASSNING

Kontrollera ärmlängden samt vidden på krage och ärmlinning och anpassa dessa efter personliga mått. Bålen bör sluta ca 3cm ovanför Din midja. Särken bör vara så lång att den slutar 10-15cm från golvet när Du har skor på. Om bålen är för snäv beräkna ca 5cm rörelsevidd.

FÖRBEREDELSE

Krymp tyget (lägg det i en gryta med vatten och låt koka upp). Klipp till delarna enligt tillklippningsschemat. Lägg till 1cm för sömsmån på alla delar, utnyttja stadkant där det går. OBS! I framkanten ca 2cm sömsmån.

VAXA ALLTID TRÅDEN

SÄRÅ (KVINNOPLÅC)
LINNE

ÖSTRA SKÅNE
(LÖUNGE)

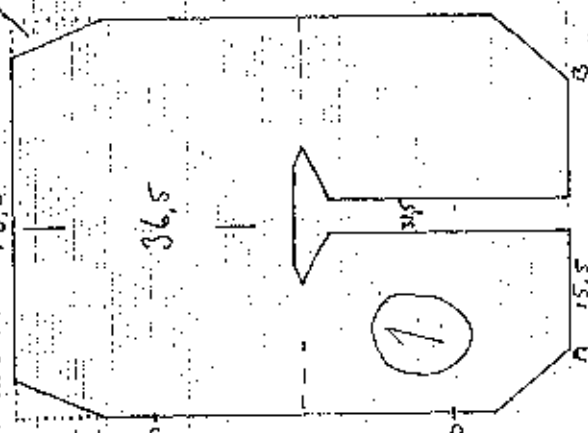
SKALA 1:10 ÄNARE: BROBY HEMBYGGSEFÖR. ARB. BLAD 2:13

1. BÅL + FÖDER
2. ARM
3. ARMSPJÄLL
4. ARMLINNING
5. KRAGE
6. NEDERDEL 3.87
7. LINNING
- M = MONOGRAM
- A = ÄRTAL
- - - = VIKNING

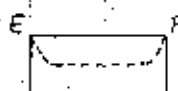
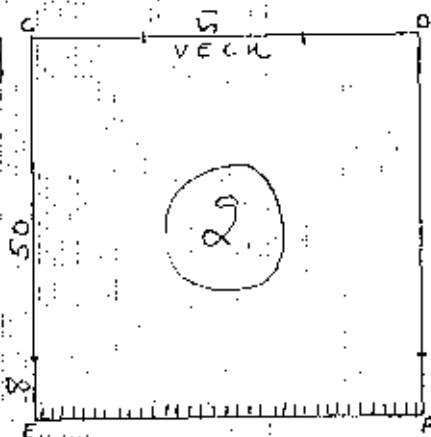

COPYRIGT
Helén Eriksson
281 00 HÄSSLEHOLM
Tel. 0451 194 83

FÖDER

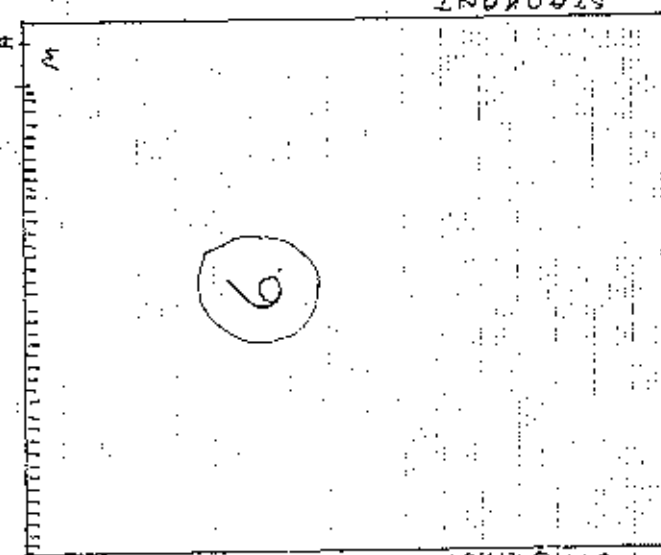
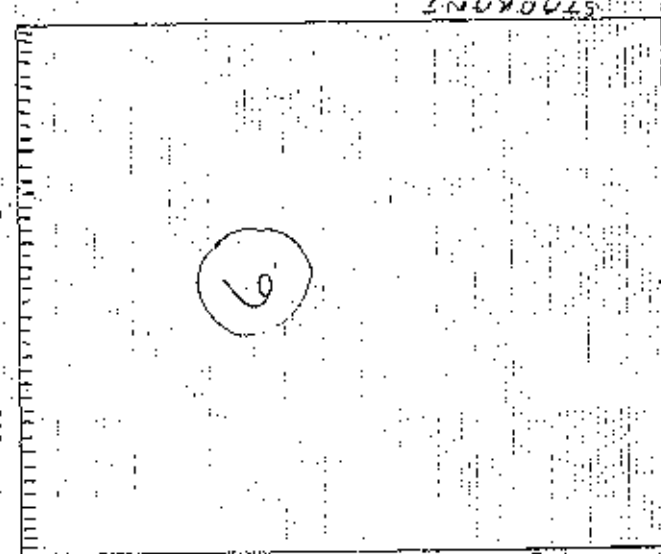
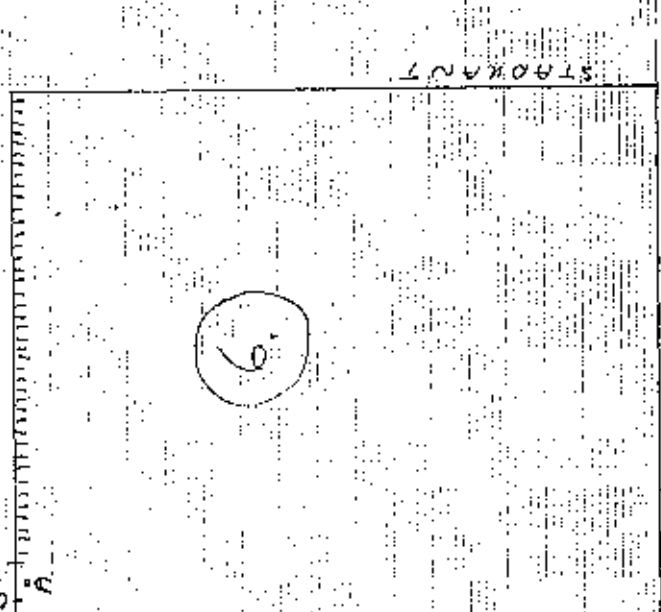
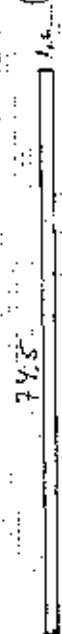

3.

4.

7.

88

34.7

34.7

34.7

34.7

VELK-
LÄCCNING

SÄR (KVINNOPLAC)

LINNE

ÖSTRA SKÅNE
(LÖJNLE)

ÄLARE: BODDY HEMBYGDSFÖR. ARB. BLAD 3:3

FÄLSON-
PÅ INSIDAN
VECKPLATTA
1 2 3
0,6-0,7 cm
VECK
VECK

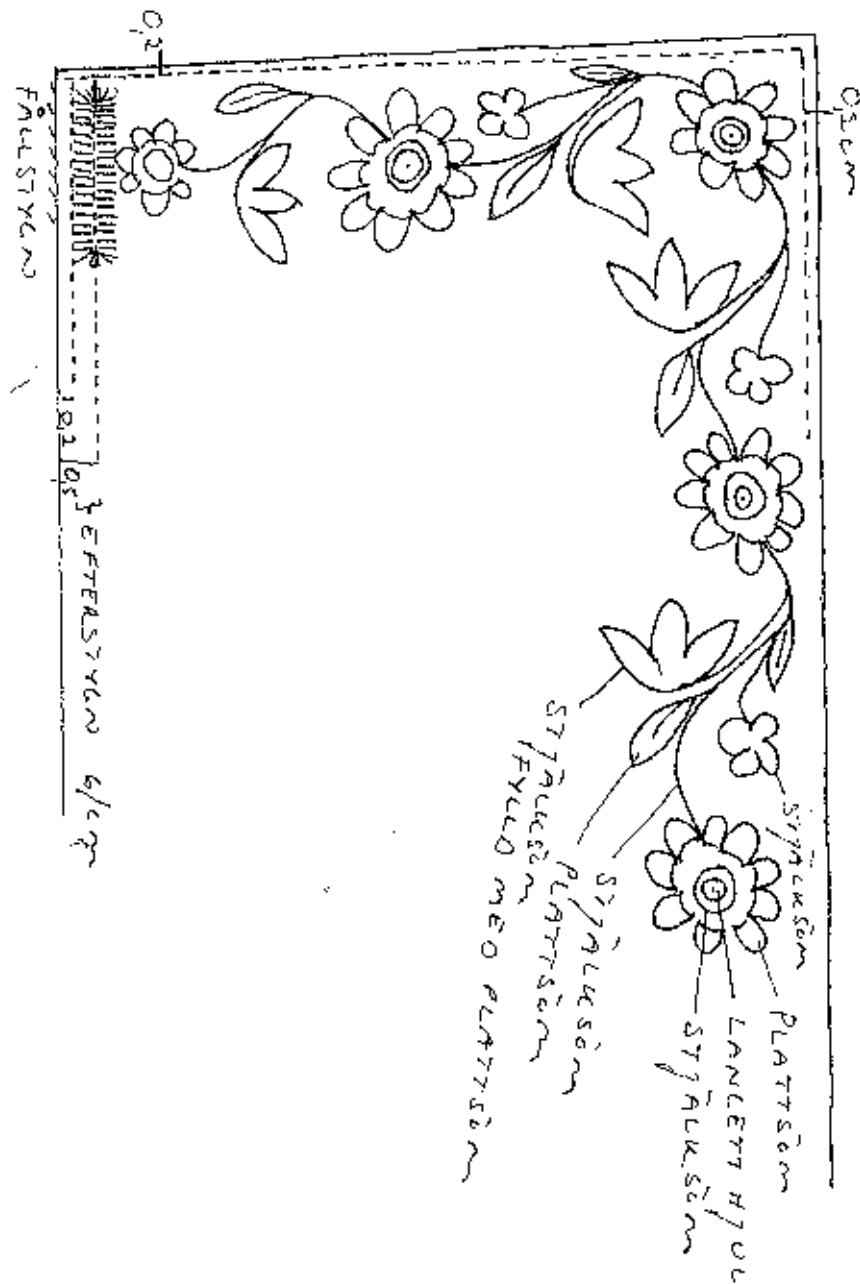
VECKOP
0,7 cm

GENOMSKÄNNING

COPYRIGHT
Helen Eriksson
281 00 HÄSSLEHOLM
Tel. 0451-181 62

PRIS. BLAD
4:13

KRAGE

COPYRIGHT
Helen Eriksson
281 00 HÄSLEHOLM
Tel. 0457 - 181 62

FRAMKANT

INSIDA

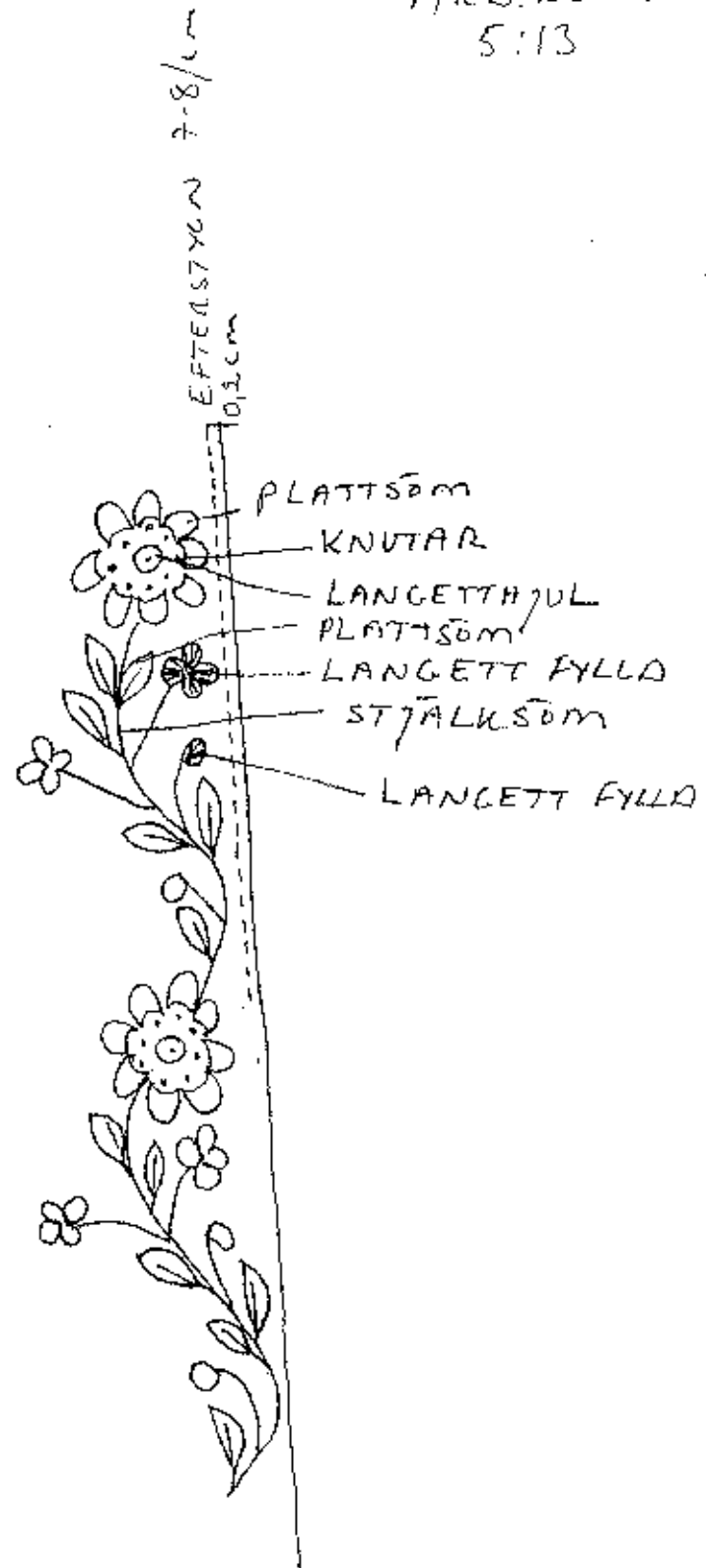
FODER

FÄLL-
STYGN

FRAMKANT
EFTER STYGN

FODER
BÄL

EFTER-
STYGN

ÄRMLINNING

SÄRK (KVINNOPLÄGG)
LINNE

ÖSTRA SKÄNE
(LÖINCE)

SKALA 1:1

ÄGARE: BROBY HEMBYGGSFÖR ARB. BLAD 6113

ÄRMLINNING

ÄRMLINNING

COPYRIGHT

Helen Eriksson
281 00 HASSELHOLM
Tel. 0451-181 62

ÄRMENS BREDD = 57 cm

ÄRMENS BREDD = 57 cm (7/16)

SKÄR OCH ÄRMLINNING

X = KNAPP

KNÄPPNING
AV RYNKOR
+

SÄRK (KVINNOPLÅLL)
LINNE

ÖSTRA SKÅNE
(GÖINGE)

LINNING

ÅLARE: BROBY HEMBYGGSFÖR

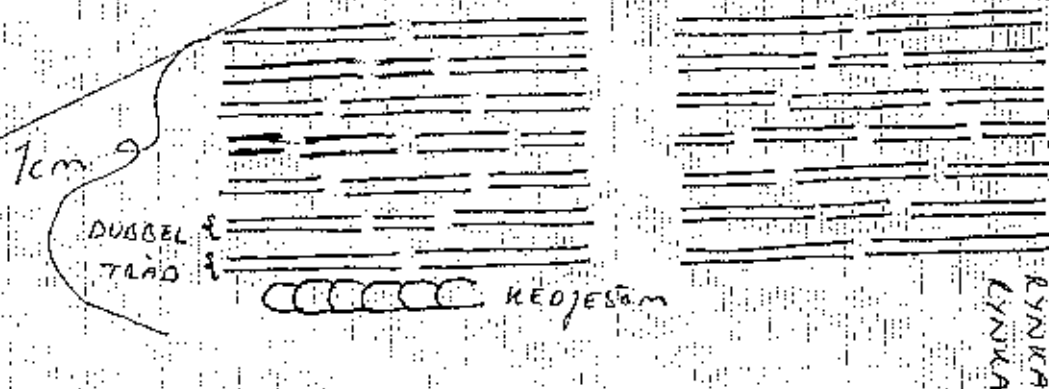
ARB. BLAD 7:13

KNÄPPNING AV RYNKOR - FÖRSTÖRNING

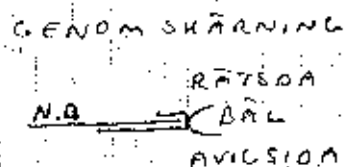
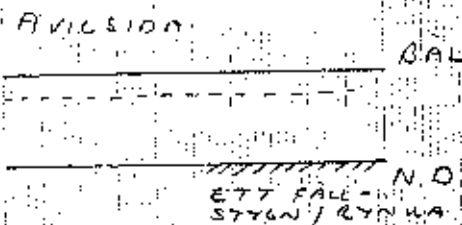
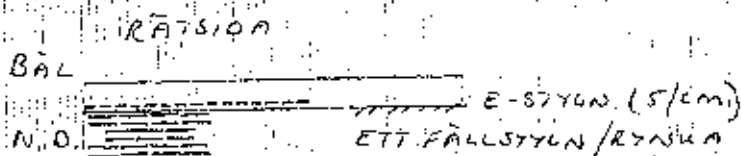
FRAM (148 RYNKOR)

BAK (312 RYNKOR)

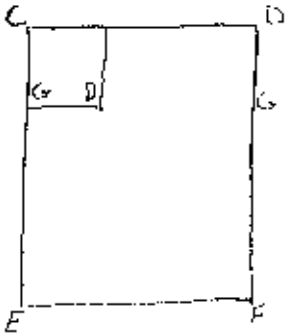

LINNING

COPYRIGHT
Helen Eriksson
281 00 HÄSSLEHOLM
Tel. 0451-181 82

ÄRMSPJÄLLETS
ISÄTTNING
SAMT ÄRMSÖMMEN

SY SÅ HÄR:

1. Lägg ärmspjället räta mot räta med ärmen enligt skiss.
2. Sy sträckan C - G med efterstygn från ärmen (efterstygnens rätsida ska ligga på ärmen). 3-4 stygn/cm.
3. Vik ärmen så att D på ärmspjället sammanfaller med D på ärmen och sträckan G - E sammanfaller med G - F.
4. Sy sträckan D - G med efterstygn från ärmen. 3-4 stygn/cm.
5. Fortsätt sy ärmsömmen men lämna tillsvidare ca 10cm öppet nedtill.
6. Klipp sömsmånerna till lagom bredd. Färdig fällsöm ska vara 0,4cm bred.
7. Fäll sömmarna mot ärmspjället, fäll ärmsömmen. Sy med 3 fällstygn/cm.
8. Sy andra ärmen lika.

KOMMENTAR: En söm på vänster ärmspjäll är öppen, sömsmån 0,4cm.

VECK UPPTILL
PÅ ÄRMEN

SE DETALJ
Arb.blad 3:13

9. Mät ut veckplattan mitt på ärmen.
10. Lägg 3 efterveck på varje sida om veckplattan. Vecken ska vara 0,6-0,7cm breda och 0,7cm djupa.
11. Träckla vecken.

SÖMNAD AV KRAGE

12. Brodera kragen enligt anvisningarna på arb.blad 7:13. Sy även efterstygnsraden på kortsidorna. OBS. efterstygnen ska endast synas på rätsidan. (Det är enklast om Du viker in sömsmånen och syr i dubbelt tyg.)

FRYDNADSSÖMMAR
PÅ BÅLEN

13. Brodera blomrankorna längs bålens framkanter enligt anvisningarna på arb.blad 5:13

SÄRK (Kvinnoplagg)
Linne

ÖSTRA SKÅNE
(GÖINGE)

Skala 1:1,1:10

Ägare: Broby Hembygdsförening

Arb.blad 9:13

ÄRMENS
FASTSÄTTNING
VID HÅLEN

14. Lägg ärmen räta mot räta med bålen.
15. Sy ihop ärm och bål med efterstygn.
16. Pressa isär sömsmånen.
17. Klipp av sömsmånen på ärmen till ca 0,5cm.
18. Vik in ärmens sömsmån till en 0,3cm bred fäll, försök få in traskanterna över vecken.
19. Sy fast fällen med 3-4 fällstygn/cm.

SIDSÖMMAR

20. Sy sidsömmarna på bålen med efterstgn och klipp av sömsmånen till ca 0,5cm, (sömsmånen kommer att döljas av fodret).

FODER

21. Vik in sömsmånen längs fodrets armar och rygg.
Träckla ov.
22. Klipp av sömsmånen till 0,5cm.
23. Sy fast fodret 0,2cm in på bålen, längs armhålet - sträckan C - D. Sy med 3 fällstygn/cm som går igenom både sömsmån och båltyg och syns som en prickstickning på rätsidan.
24. Sy fast fodret i sidorna genom att lägga bakstycket över framstycket. Sy med 2-3 fällstygn/cm som inte ska synas på rätsidan.
SE DETALJ arb.blad F070 A

FRAMKANT

25. Klipp av sömsmånen på fodret.

SE DETALJ
Arb.blad 5:13

26. Vik in bålen till en 1,5cm bred fäll som går runt fodret.
27. Sy fast fällen med 4 fällstygn/cm som ska synas på rätsidan.
28. Sy en efterstygnrad från rätsidan 0,2cm från kanten. Sy igenom alla tyglagren. 7-8 Stygn/cm.
29. Lägg framstyckena räta mot räta och kasta ihop framkanterna från avigsidan, ca 11-12cm, 6 stygn/cm.

SÄRK (Kvinnoplägg)
Linne

ÖSTRA SKÅNE
(GÖINGE)

Skala 1:1, 1:10

Ägare: Broby Hembygdsförening

Arb.blad 10:13

KRAGENS
FASTSÄTTNING

SE DETALJ
Arb.blad 4:13

30. Lägg kragen rätta mot rätta med bälten.
31. Kontrollera att kragen blir 10cm hög.
32. Sy fast kragen med efterstygn.
33. Klipp av sömsmånen till 0,5cm.
34. Vik upp kragen.
35. Sy en efterstygnsrad 0,2cm från kanten, 6 stygn/cm.
36. Vik in sömsmånen på innerkragen och klipp av till 0,5cm.
37. Sy fast kragen med fällstygn på insidan.
38. Sy en efterstygnsrad 0,5cm från kanten (ovanför sömsmånen). 6 stygn/cm.
39. Vik in sömsmånen på kortsidorna och klipp av till 0,5cm.
40. Sy ihop kortsidorna med kaststygn, 4-5/cm.
41. Sy en efterstygnsrad i kragens överkant, 0,2cm från vikningen, 6 stygn/cm.

KOMMENTAR: På originalet har kragen sprättats av och vänts så att kragen blivit liggande.

ÄRMSPRUND

42. Justera ärmlängden, ärmen bör "blusa" ca 5cm.
43. Mät av 8cm nedtill i sömmen för sprund.
44. Vik in en fäll längs sprundet som är 1,2cm vid ärmlinningen och smalnar av uppåt till 0,2cm. (0,5cm sömsmån vid bredaste stället.)
45. Sy fast fällen med 4-5 fällstygn/cm.

COPYRIGHT
Helen Eriksson
281 00 HÄSLEHOLM
Tel. 0451-181 82

SÄRK (Kvinnoplagg)
Linne

ÖSTRA SKÅNE
(GÖINGE)

Skala 1:1, 1:10

Ägare: Broby Hembygdsförening

Arb.blad 11:13

RYNKOR NEDTILL
PÅ ÄRMEN

46. Sy 3 rynktrådar med 0,5cm mellanrum mellan
fällarna. Rynktrådarna skall tas bort när
arbetet är färdigt.

KOMMENTAR: Om Ditt linne har 30 trådar/cm kan Du
sy rynkorna över 10 trådar, 5 över och
5 under.

47. Rynka ihop till lagom vidd.

SÖMNAD OCH
FASTSÄTTNING AV
ÄRMLINNING

48. Vik in sömsmånen på ärmlinningens långsidor,
(E - F).

49. Klipp av sömsmånen till 0,4cm.

SE DETALJ
Arb.blad 6:13
+ FOTO

50. Sy fast ärmlinningen med fällstygn både på
rätsidan och avigsidan. 5 fällstygn/cm på rät-
sidan och 3-4/cm på avigsidan.

51. Vik in och klipp av sömsmånen längs de rundade
hörnena.

52. Sy ihop kortsidorna med kaststygn.

53. Sy efterstygn runt ärmlinningen enligt detalj.

COPYRIGHT
Helen Eriksson
281 00 HÄSLEHOLM
Tel. 0461 - 181 82

SÄRK (Kvinnoplagg)
Linne

ÖSTRA SKÅNE
(GÖINGE)

Skala 1:1,1:10

Ägare: Broby Hembygdsförening

Arb.blad 12:13

NEDERDEL

54. Sy ihop de 3 våderna med 4 efterstygn/cm.

VÅDERNAS
SAMMANFOGNING

55. Klipp av sömsmånerna och fäll sömmarna.
Fällsömmarna bör bli ca 0,5cm.

KOMMENTAR: Utnyttja stadkant där det går, sömsmån
0,2cm. På originalet har alla sömmarna
stadkant.

RYNKOR
UPPTILL

56. Sy 3 rynktrådar med 0,5cm mellanrum upptill på
våderna. Lämna 8,5cm slätt i varje sida, se
arb.blad

KOMMENTAR: Om Ditt linne ^{HÄR}/20 trådar/cm kan Du sy
enligt följande:

FRAM: Sy rynkorna över 10 trådar, 5 över och
5 under.

BAK: Sy rynkorna över 8 trådar, 4 över och
4 under.

57. Rynka ihop till lagom vidd, (24cm fram, 33,5cm bak).

58. Knäpp rynkorna enligt detalj arb.blad 7:13 + FOTO
OBS Sy med dubbel tråd.

LINNING

SE DETALJ
Arb.blad 7:13

59. Vik in sömsmånerna längs linningens långsidor och
klipp av till 0,4cm.

60. Sy fast linningen runt nederdelens överkant.
Sy med ett fällstygn i varje rynka både på
rätsidan och avigsidan.

61. Sy en efterstygnsrad 0,1cm från kanten, genom
alla tyglager. 5 stygn/cm.

SAMMANFOGNING

62. Vik in 0,5cm sömsmån på bål och foder (mot
varandra).

63. Lägg bålen räta mot räta med nederdelen.

64. Sy ihop bål och nederdel från avigsidan med
kaststygn. 4 stygn/cm.

SÄRK (Kvinnoplagg)
Linne

ÖSTRA SKÅNE
(GÖINGE)

Skala 1:1, 1:10

Ägare: Broby Hembygdsförening

Arb.blad 13:13

FÅLL NEDTILL

65. Anpassa särkens längd enligt storleksanpassningsanvisningarna.

66. Fålla upp särken med en 0,3cm bred fäll. Sy med 4 fällstygn/cm.

MONOGRAM OCH
ÅRTAL

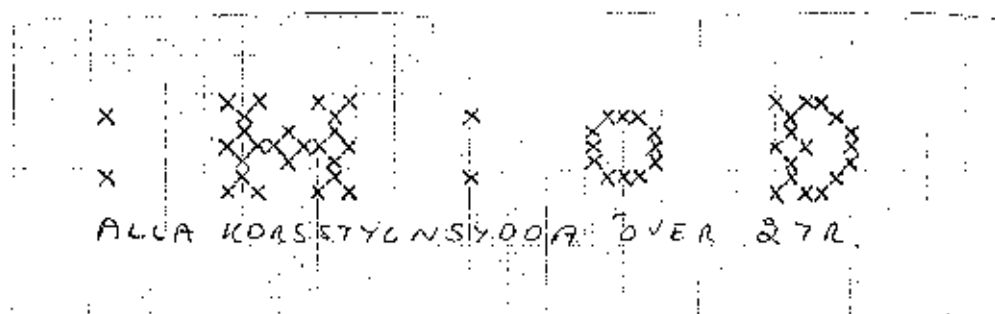
67. Sy ett monogram på nederdelens högra sida och årtal på vänster sida. Sy med korsstygn och stjälkstygn enligt detalj arb.blad 13:13 + FOTO
Försök hitta så snarlika bokstäver och siffror som möjligt. Monogrammet sys med 3 bokstäver, förnamn, faderns förnamn och dotter.

KNAPPAR OCH
KNAPPHÅL

68. Sy 2 knapphål på kragen och ett knapphål på varje ärmlinning enligt detalj arb.blad 4:13, 6:13
Sy knappar i ärmlinningarna.

HELEN ERIKSSON 1988

COPYRIGHT
Helen Eriksson
281 00 HÄSLEHÖLM
Tel. 0451-181 62

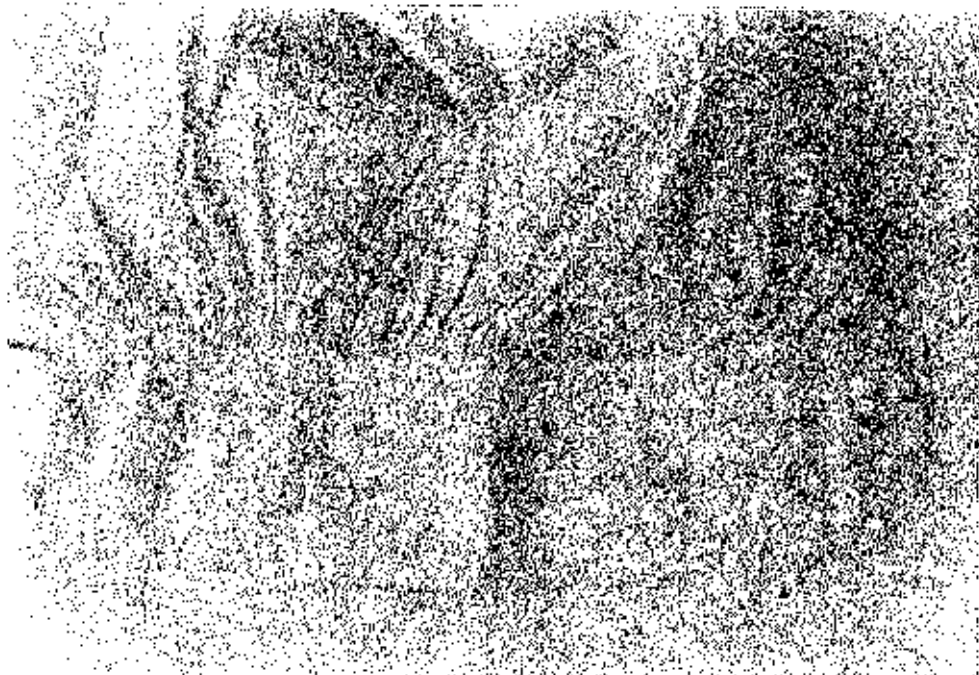
SÄRK (Kvinnoplagg)
Linne

ÖSTRA SKÅNE
(GÖINGE)

Skala 1:10

Ägare: Broby Hembygdsförening

Arb.blad A

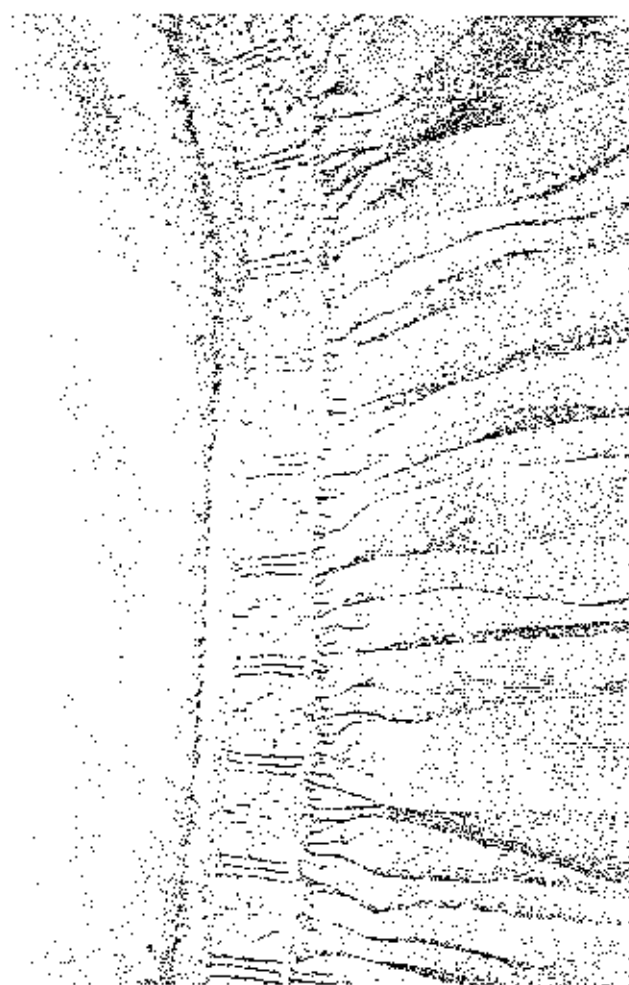
COPYRIGHT
Helen Eriksson
281 00 HÄSSLEHOLM
Tel. 0451 - 181 62

B

Fram

Bau

COPYRIGHT
Helen Eriksson
281 00 HÄSSLEHOLM
Tel. 0451-1811

SIFFRONA
Ma 10m

FÖRKLARINGAR TILL STYGN OCH SÖMSÄTT M.M.

EFTERSTYGN

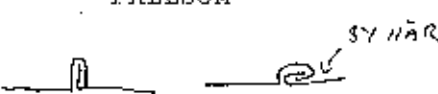
Sy uppifrån och ned. Stick ner nålen intill föregående stygn och upp igen en bit framför tråden.

FÄLLSTYGN

Stick ner nålen i tyget och sy snett åt vänster. Sy genom alla tyglagren. Stygnen ska vara lika på rät- och avigsida.

FÄLLSÖM

Sy ihop tyglagren med efterstygn. Klipp av sömsånen med efterstygnens avigaida till angiven bredd. Vik den bredare sömsånen runt den avklippta. Skrapa. Fäll ned sömsånorna. Sy med fällstygn.

NUGGOR (ex.)

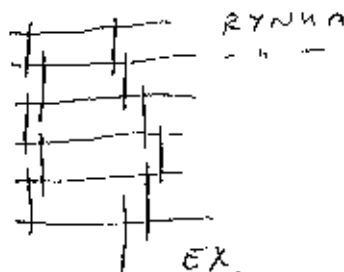
Drag ut en eller flera trådar i vikningen. Sy med efterstygn om lämpligt antal trådar. Vik. Sy en efterstygnssrad ett par trådar nedanför de utdragna. Sy med kaststygn mellan efterstygnen över kanten, drag åt hårt så att små uddar bildas.

RYNKTRADAR

Sy med förststygn så många rader som är angivet på mönstret. Fäst trådarna väl i början. Raderna måste vara parallella. Dra ihop rynkpartiet så att rynkorna packas. Låt vila. Dra ut till önskad bredd.

KNÄPPNING AV RYNKOR

Rynkorna sys ihop 2 och 2 med stegvis förflyttning, med t.ex. stjälkstygn, kedjestyr eller någon form av prydnadsöm. På rät- eller avigaida enligt mönstret.

Sy som när du syr efterstygn.

COPYRIGHT
Helen Eriksson
281 00 HASSLEHOLM
Tel. 0451-181 82

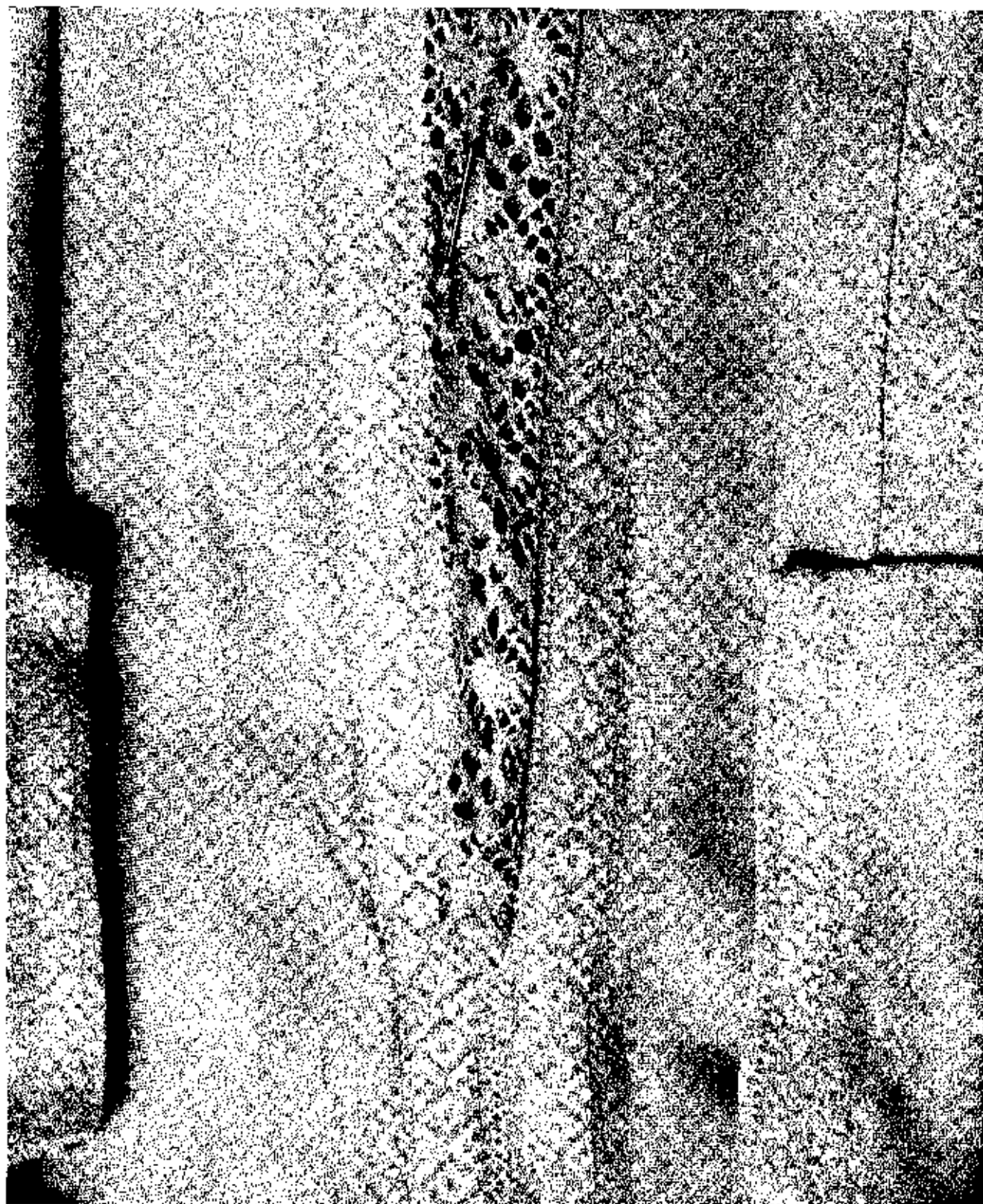
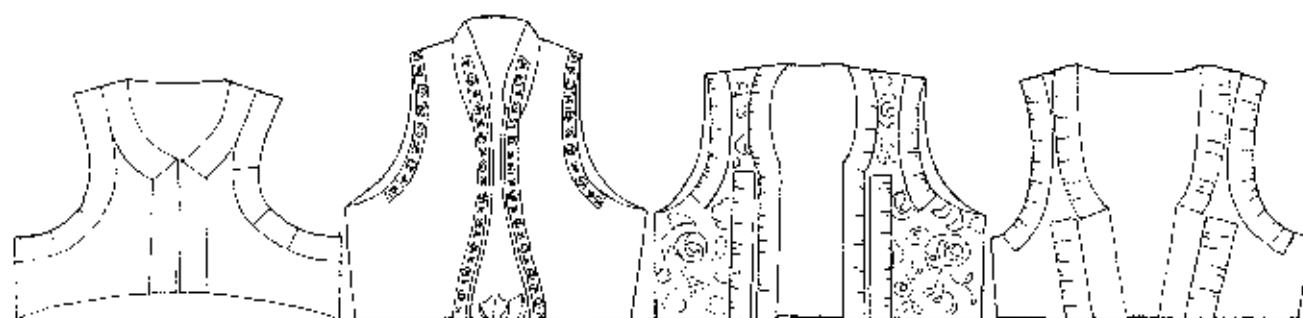

Bild. 13. Ryukesärk, Östra Göinge härad, från 1842.

ANTIKA LIVSTYCKE

Ö-A GÖINGE

KLÄDE - MÖRKBLÅTT
SAMMETSBAND "

Ö-A GÖINGE

TYG-RÖTT + MÖRKBLÅTT
BIDRAGT KANIBAND

Ö-A GÖINGE

BROKAD ROSA - SVART
SILVERBÄRD

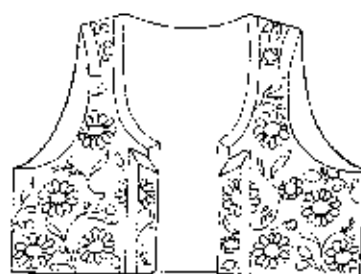
Ö-A GÖINGE

SAMMET, BRUN-SVART
SILVERBÄRD

Livsttyckena är tecknade efter bevarade original på Kristianstads Länsmuseum.

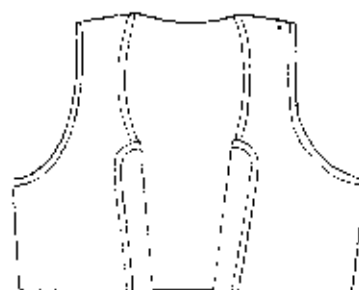
Livsttycket längst ner i mitten saknar uppgift om härkomst, men sannolikt är det ett Albolivstykke.

I det gamla skånska dräktskicket varierade livsttyckets material beroende på vem som bar dräkten och vid vilket tillfälle dräkten skulle bäras. Det var inte alla som hade råd att köpa brokad och sammet, och dessa material var naturligtvis förbehållna högtidsdräkten. Vardagslivet syddes i samma material som kjolen, vanligen vadmal.

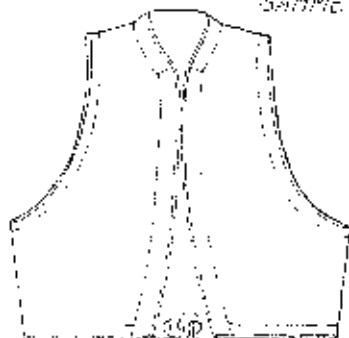
VILLAND

BROKAD, RÖD
SAMMETSBAND, MÖRKBRUNT

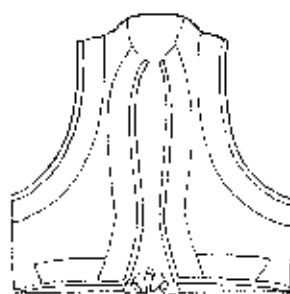
V-A GÖINGE

PLYSCH, MOSSEGRÖN
BOMULLSBAND, LJUSGRÖNT

V-A GÖINGE

KLÄDE - MÖRKBLÅTT
SAMMETSBAND "

TYG-MÖRKBLÅTT

RÖDKANT SAMMETSBAND BEIGE, BRUN KANT

GÄRD

KLÄDE - MÖRKBLÅTT

Charlotte Weibulls Dockcenter

Gustav Adolfs Torg 45 - 211 39 Malmö - tel 040-11 3234
Postgiro 536299-1 Bankgiro 263-4913

GÖINGE HÄRAD

I det gamla skånska dräktskicket varierade livstyckets material. Det förekom livstycken av kläde, vadmal, filt, olikmönstrad brokad och ylledamast. Skärningen var emellertid alltid densamma inom ett visst kulturområde, som t.ex. Söderslätt (Oxie, Vemmenhög, Torna, Bara, Harjager och Skytts härad) och Österlen (Herrestad och Järrestad härad).

Livstycke av sidenbrokad med kant av grönt eller blått ripsband förekom i följande härad:

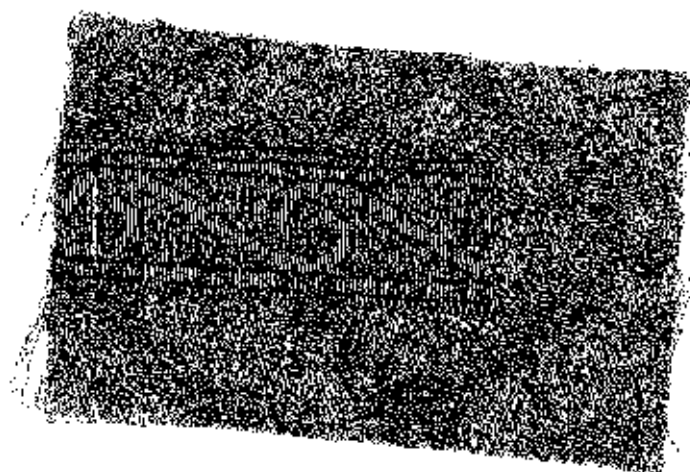
TORNA blå eller grön brokad
BARA beige eller grön brokad
HARJAGER blå brokad

Livstycke av sidenbrokad med kant av grönt eller blått ripsband förekom i följande härad:

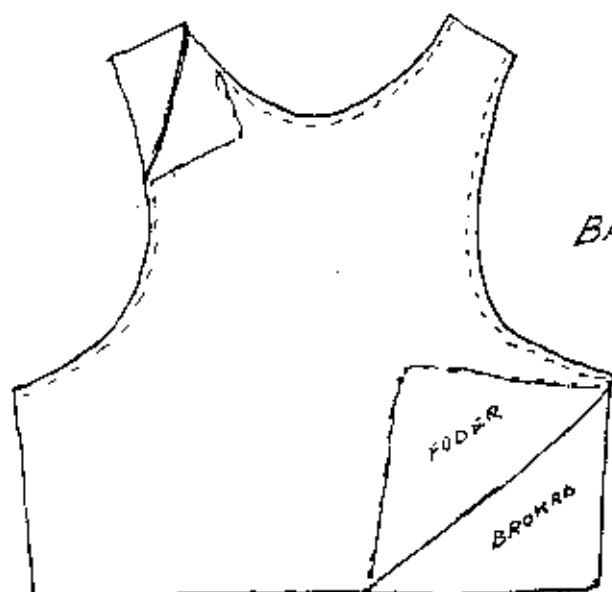
OXIE blå, grön eller svart brokad
SKYTT blå, grön eller svart brokad
VEMMENHÖG beige, grön eller svart brokad

Charlotte Weibull

Box 43 • 737 02 Ålarp • Sweden • tel 040-46 50 80

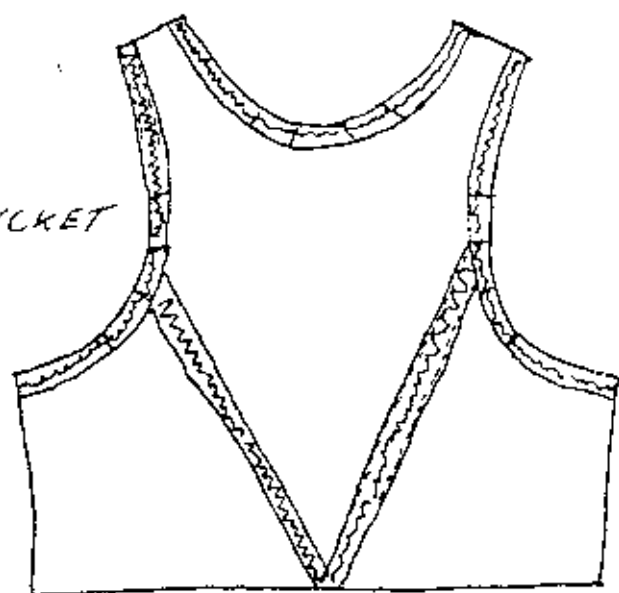

Ö. GÖINGE HÄRRAD

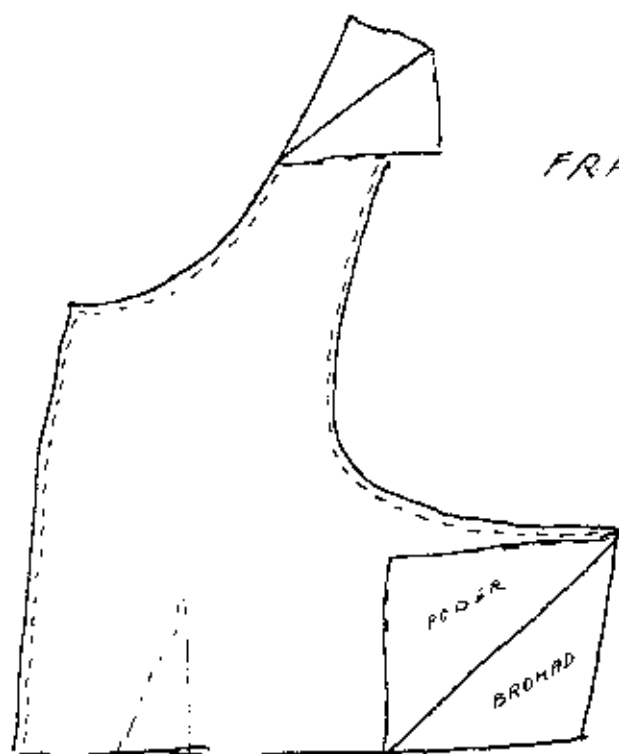

BAKSTYCKET

LÄGG FODRET OCH BROKADEN
RÄTA MOT RÄTA OCH SY RUNT
ÄRMAR OCH HALSEN. VÄND OCH
PRESSA SÖMMARNA

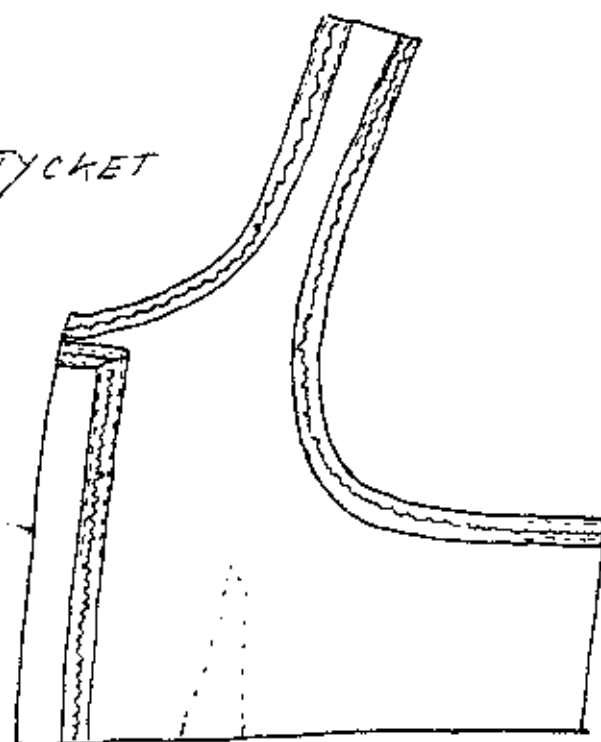

SY PÅ SILVER ELLER GULD-
BÄRDERSOM ETT VÄNNAN
BANDEN STICKAS PÅ
RUNT ÄRM OCH HALS

FRAMSTYCKET

LÄGG FODRET OCH BROKADEN
RÄTA MOT RÄTA OCH SY RUNT
ÄRMHÅL, FRAMKANT OCH HALS
VÄND OCH PRESSA

SY PÅ BÄRDerna OCH SY
INSNITT OM SÅ BEHÖVS.
NÅLA SAMMAN DELARNA
PÅ AXLARNA OCH I SIDORNA
OBS! ATT BAKSTYCKETS
SÖMSMÅNÄR $1\frac{1}{2}$ - 2 cm.
MEDAN SÖMSMÅNÄR PÅ
FRAMSTYCKET ÄR RIKLIGARE
TILLTÄGEN MED TANKE PÅ EV.
ÄNDRING.

Ö GÖINGE HÖGTIDSDRÄKT

LIVSTYCKE I GRÖNBLOMMIG BROKAD MED SILVERBÅRDER

KLUT OCH SKJORTA PRYDDA
MED HANDGJORDA SPETSAR

GRÖN VECKAD ELLER GAUFF. KJOL
MED SVART SAMMETS BAND

FÖRKLÄDESTYG - BRODERI

Broderi på krage: singlad hålsöm,
ljusgull eller tunn mollkrage med
vitbroderi.

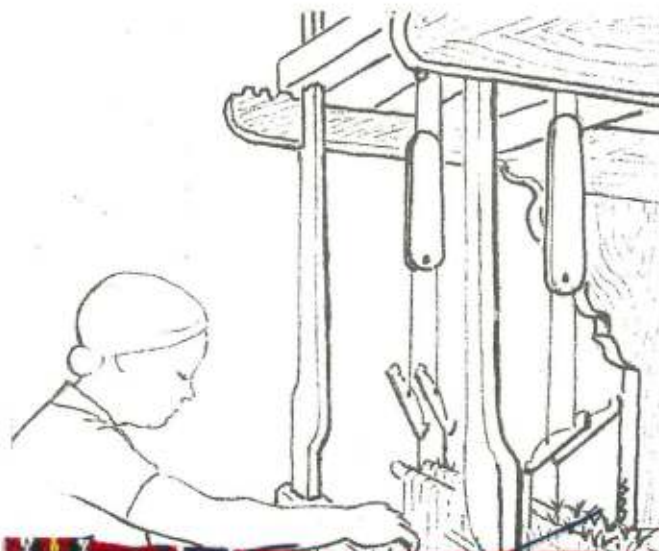

Ö.GÖINGE HÄRAD, SKÅNE

Danspar från Ö.Göinge härad.

OBS! Det är felaktigt att använda
brudlist till det randiga
förklädet.

FÖRKLÄDE:

VÄVBRED: 95 - 100 cm

SKED: 90/10 rör

INSLAG: 30 inslag/cm

I bifogad förklädesprov har vi använt 20/2-trådigt bomullsgarn

Inslagsordning enligt nedan.

3 inslag mörkblått
3 " rött
3 " mörkblått
Rosengång
24 inslag rött o vitt
3 " mörkblått
3 " rött
3 " mörkblått
22 " rött
3 " vitt
3 " svart
3 " rött
3 " gult
3 " rött
3 " svart
3 " vitt
22 " rött
3 " grönt
3 " rött
3 " vitt
3 " mörkblått
3 " rött
3 " mörkblått
3 " vitt
3 " rött
3 " grönt
22 " rött
3 " vitt
3 " svart
3 " rött
3 " gult
3 " rött
3 " svart
3 " vitt

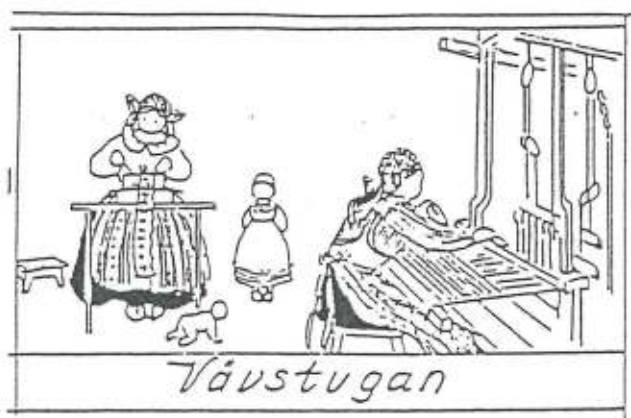
22 inslag rött
3 " mörkblått
3 " rött
3 " vitt
Rosengång
24 inslag rött o mörkblått
3 " vitt
3 " rött
3 " mörkblått
22 " rött
3 " grönt
3 " vitt
3 " rött
3 " mörkblått
3 " rött
3 " vitt
3 " grönt
22 " rött
3 " vitt
3 " svart
3 " rött
3 " gult
3 " rött
3 " svart
3 " vitt
22 " rött
3 " grönt
3 " vitt
3 " rött
3 " mörkblått
3 " rött
3 " vitt
3 " grönt
22 " rött

SKÅNE

Göinge härad

ARBETSBESKRIVNING FÖR RANDIGT FÖRKLÄDE

Material: Tyg 1 meter, 3 m förklädesband, 2 tofsar.

Randningen tages på längden och sidorna fällas med ca 0,5 cm. fäll. Sy upp förklädet minst 10 cm kortare än kjolen. Förklädet rynkas in till 40 cm. med hjälp av två rynktrådar. Sy därefter på förklädesbandet med två stickningar, antingen för hand eller på maskin. Klipp aldrig av förklädet. Förklädesbandets ändar vikes till en trekant i vilkas spetsar tofsen fästes.

Förklädet var en viktig detalj i den skånska folkdräkten. Det hörde alltid förkläde till dräkten, både i helg och söcken. "Förklädeslös" fick ingen gå. En välbeställd husmor kunde ha ända upp till 20 förkläden i sin kista.

CHARLOTTE WEIBULL
BOX 43, 232 02 ÅKARP
TEL. 040- 46 50 80

Så länge det har vävts förkläden till folkdräkter, så länge har det också vävts förklädesband.

Banden gjordes oftast i bandvävstolar och skulle passa i färg och mönster till förklädena - släta band till vardagsdräkter, mönstrade band till findräkter.

Mönstrade band gjordes med hjälp av bandkniv. Man tog upp en mönsterrand, som var utmärkande för förklädet. Namn och årtal vävdes in.

I sydöstra Skåne vävdes extra fina band till bruddräkterna med en mönstergivning som liknade krabbasnår och opphämta, s.k. livband. Man hade varp av linne och rött ullgarn till mönster. Det berättas, att brudarna på Österlen gjorde så långa livband att de räckte lika många gånger om livet, som de hade kistor i hemgift.

Flickorna samlades förr i tiden med sina bandvävstolar till s.k. "opsittarkvällar". Till dessa kvällar kom byns unga pojkar och sjöng och spelade för flickorna, medan de flitigt sysslade vid bandvävstolarna. Den som sjöng bäst eller berättade den roligaste historien, brukade få en bandstump som belöning. Banden betraktades som vänskaps-tecken och seden att tacka med band har säkert gett upphov till uttrycket "knyta vänskapsband".

Charlotte Weibull

Box 43 - 232 02 Åkarp - Sweden - tel 040-46 50 80

SKÅNE, Östra Göinge härad
HÖGTIDSFÖRKLÄDE

FÖRKLÄDETS LÄNGD	10 cm kortare än kjol
" bredd	90-100 cm
Bandets längd	2 m
" bredd	3 cm dubbelt
Midja	35-50 cm
Fäll	25-30 "

Fällens sys med enkel hålsöm

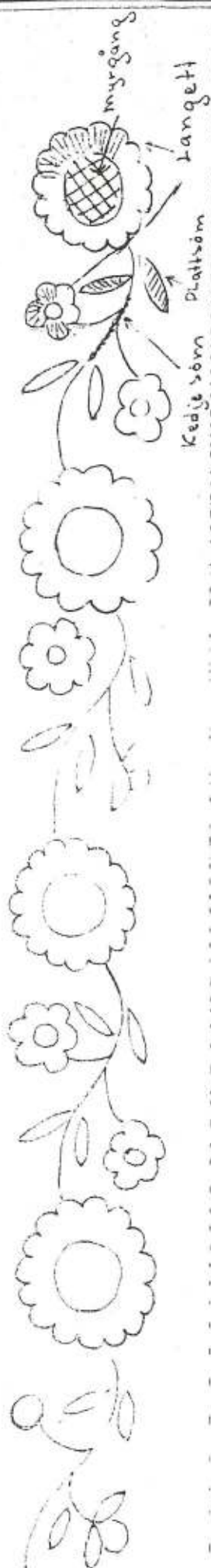
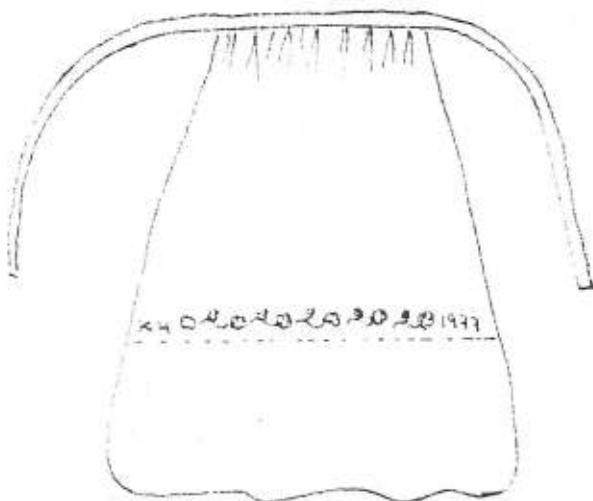
Broderiet utföres i myrgång, langettsöm, plattsöm och kedjesöm med DMC nr 20.

Bör försees med monogram och årtal vid broderiets båda ändar.

Handvävd bandlist 3 m lång bindes runt midjan med rosett framtill.

Prov på handvävd bandlist.

SKÅNE, Ö. GÖINGE HÄRAD
HÖGTIDSFÖRKLÄDE

Förklädets längd 10 cm kortare än kjol.

" bredd 90-100 cm

Bandets längd 2 m

" bredd 3 cm dubbelt

Midja 35-50 cm

Fäll 25-30 cm

Fällen sys med enkel hålsöm.

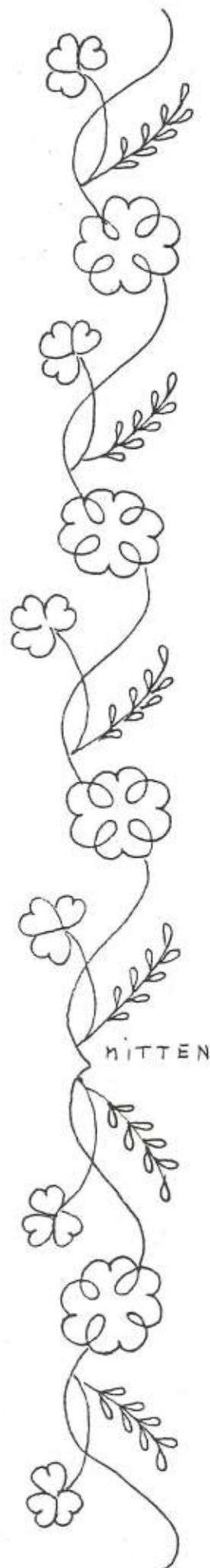
Broderiet utföres i plattsöm och små, små kedjestygn med DMC nr 20.

Bör förses med monogram och årtal vid broderiets båda ändar.

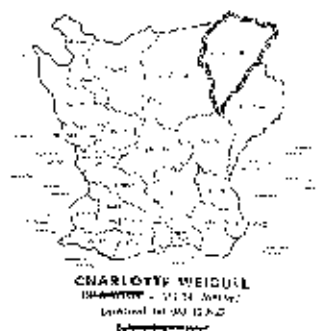
Handvävd bandlist 3 m lång bindes runt midjan med rosett framtill.

Prov på handvävd bandlist.

SKÅNE

SKÅNE Ö. GÖINGE

SVART SAMMETS BAND

GULDBÄRD

BRODERI

GULDBÄRD

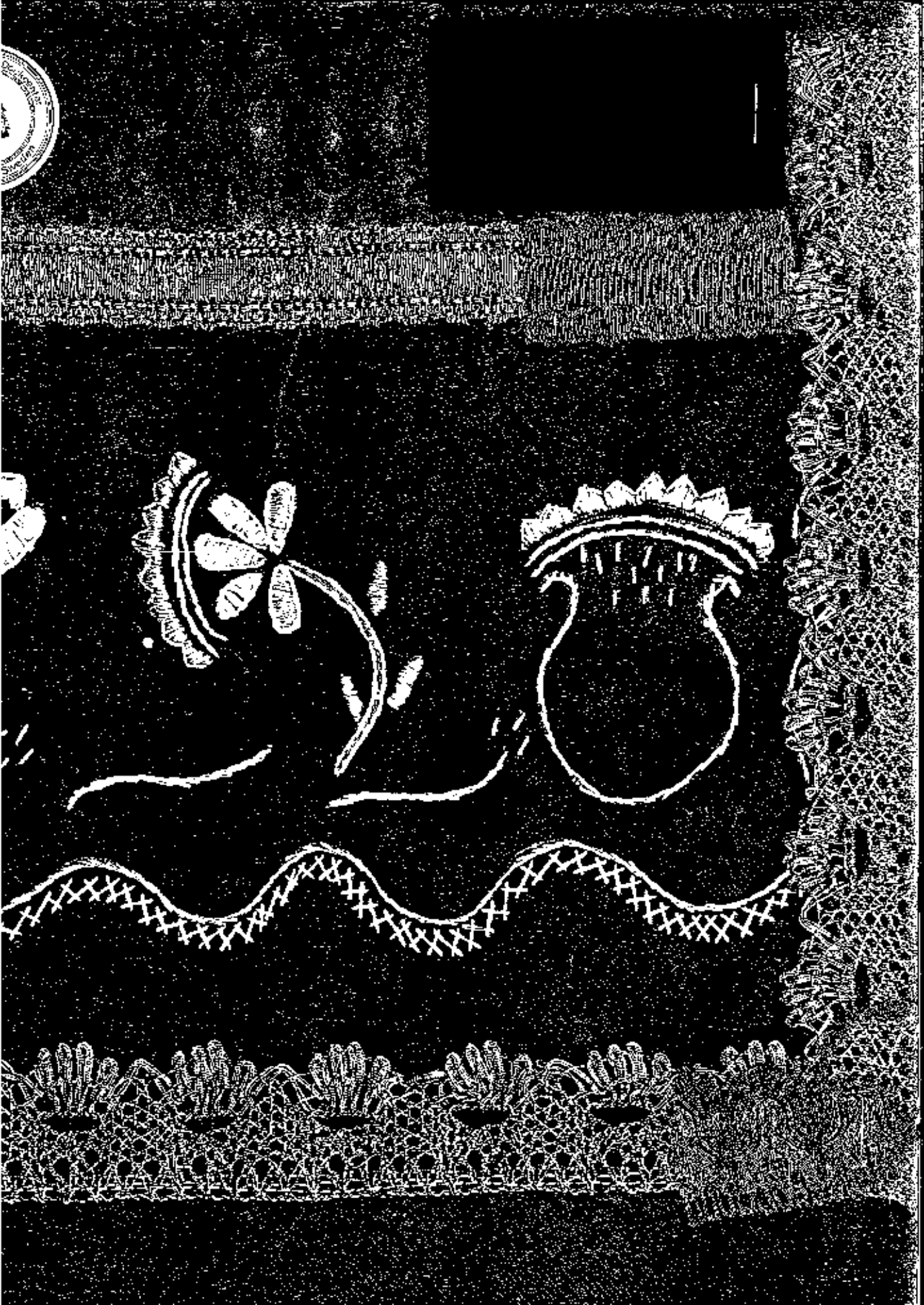
3,5 cm

20 cm

2 cm
fäll

MATERIAL TILL Ö. GÖINGE I ÖGTIDSFÖRKLÄDE

Märkblått förklädestyg	Bredd 80-85 cm	Längd 100 cm
Märkblått förklädestyg till linning	80 cm x 8 cm x 2	
Uddkantad guidbård	145 cm	
Mellanspets guldbård	90 cm	
Svart brett sammetsband	90 cm	
1 docka vitt	DMC garn nr blond beige	
1 docka grönt	"	569
1 docka guld	"	834
1 docka brunt	"	840
1 docka orange	"	947
1 docka gult	"	445
1 docka beige	"	644
Mönster, påritning och hopplekning		

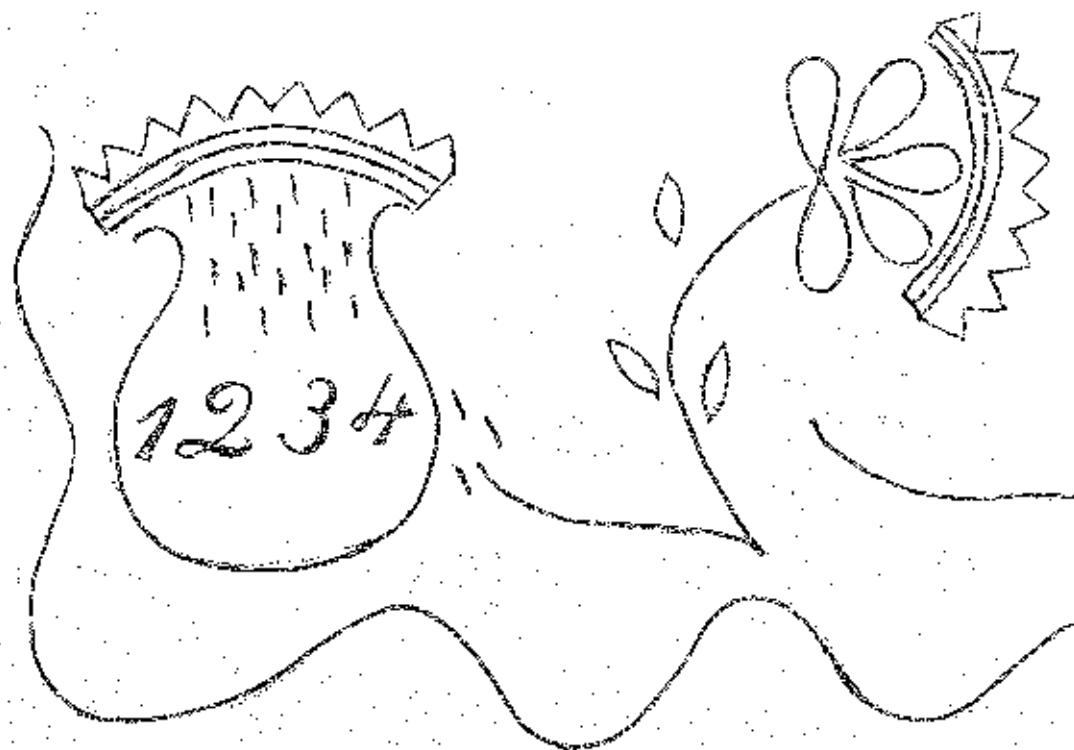
SKÅNE

Östra Göinge

Förkläde

Material

Broderiet utföres i stjälsöm,
plattsöm, kedjestygn, knutsöm
och flätsöm.

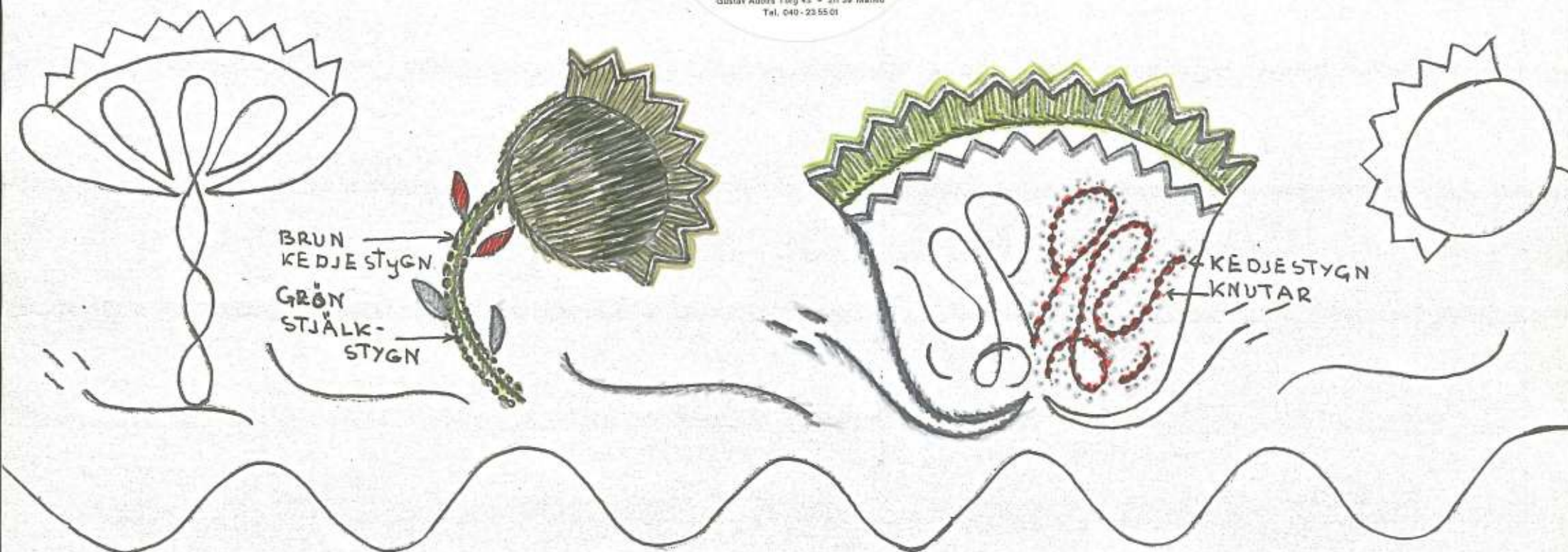
CHARLOTTE WEIBULL
1890-1960 - 71 ÅR
Dödsd. 1960-12-24
Ålder 70 år

CHARLOTTE WEIBULL

SKANE

CHARLOTTE WEIBULLS DOCKCENTER
Gustav Adolfs Torg 45 - 211 39 Malmö
Tel. 040 - 23 55 01

BRUN
KEDJESTYGN
GRÖN
STJÄLK-
STYGN

KEDJESTYGN
KNUTAR

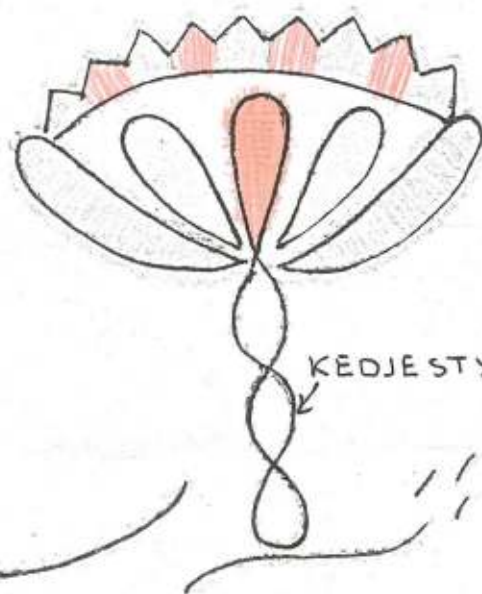
CHARLOTTE WEIBULL

LAD II

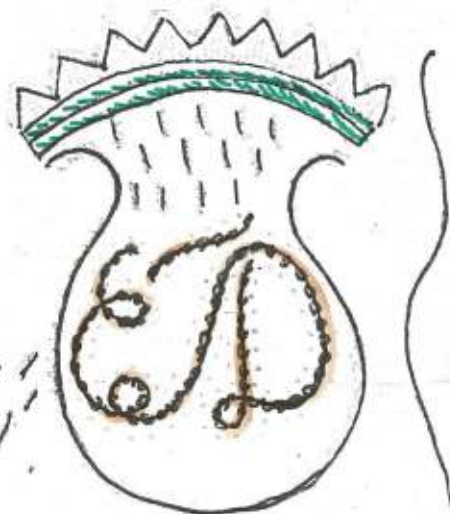
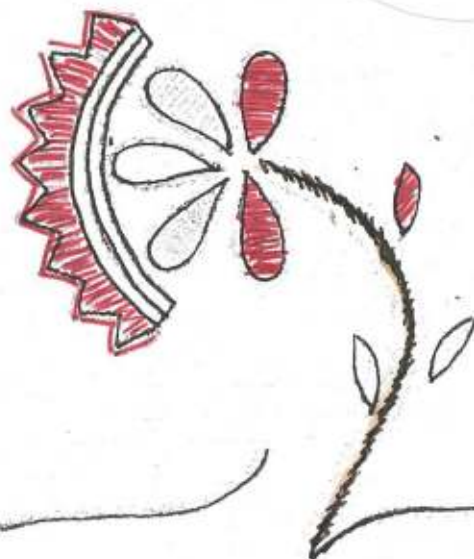
SKÅNE

CHARLOTTE WEIBULLS DOCKCENTER
Gustav Adolfs Torg 45 - 211 39 Malmö
Tel, 040-23 55 01

KEDJESTYGN

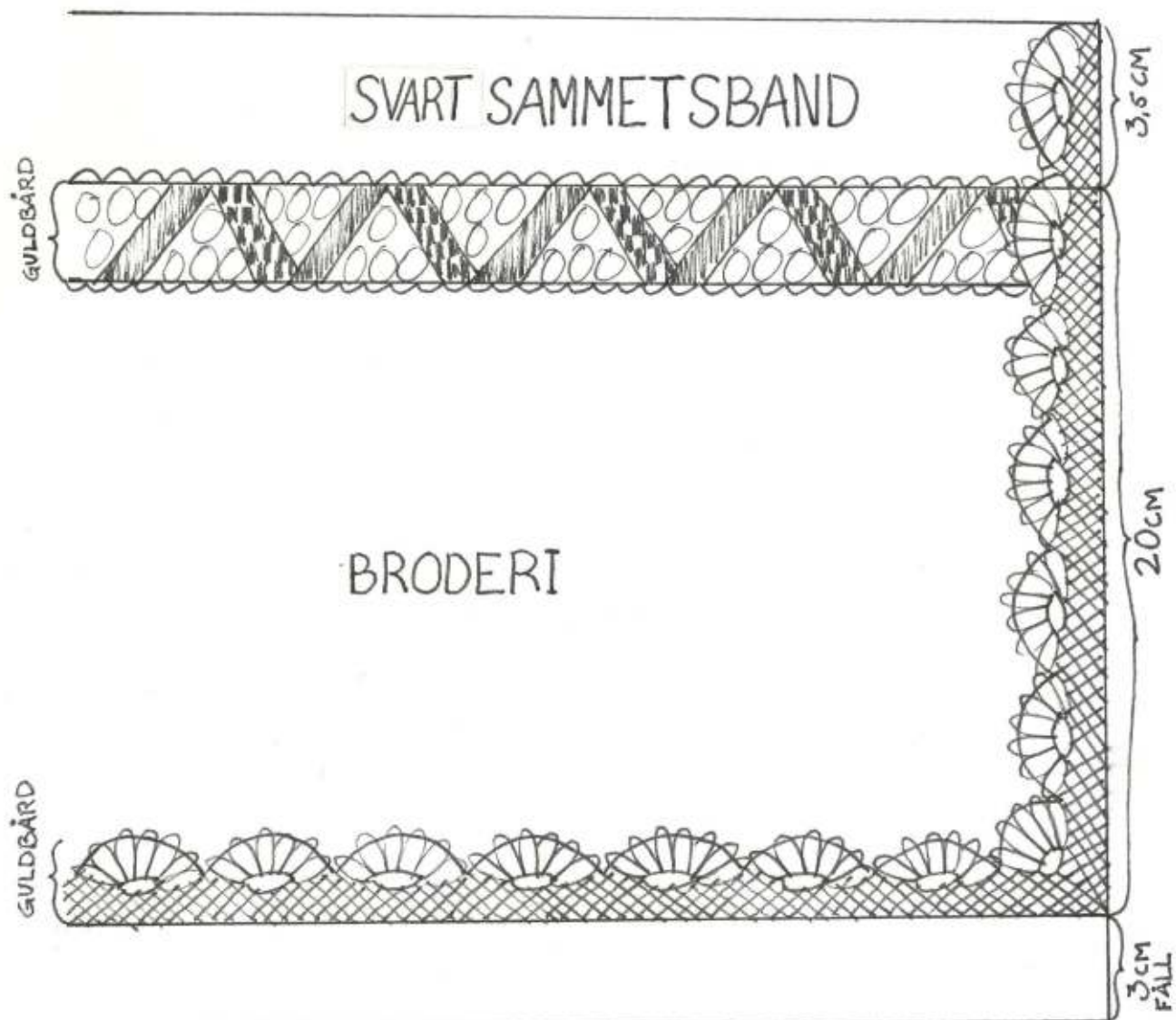

369		= Grön
834		= Guld
840		= Brun
947		= Oragne
445		= Gul
644		= Bege
		= Vit

19 cm. till kanten

SKÅNE Ö. GÖINGE

SKÅNE

CHARLOTTE WEIBULLS DOCKCENTER
Gustav Adolfs Torg 45 - 211 39 Malmö
Tel. 040 - 23 65 01

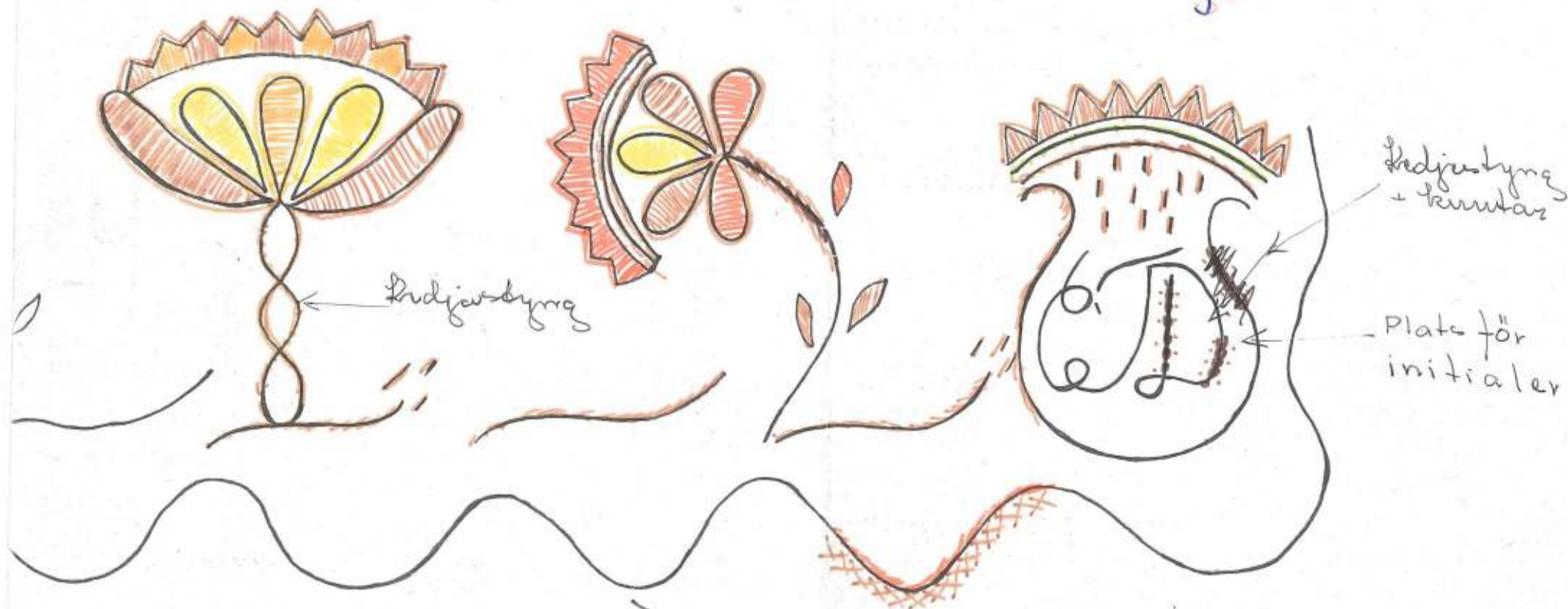
Beige

Brun
kedjeskyng

Indjeskyng
+ knutare

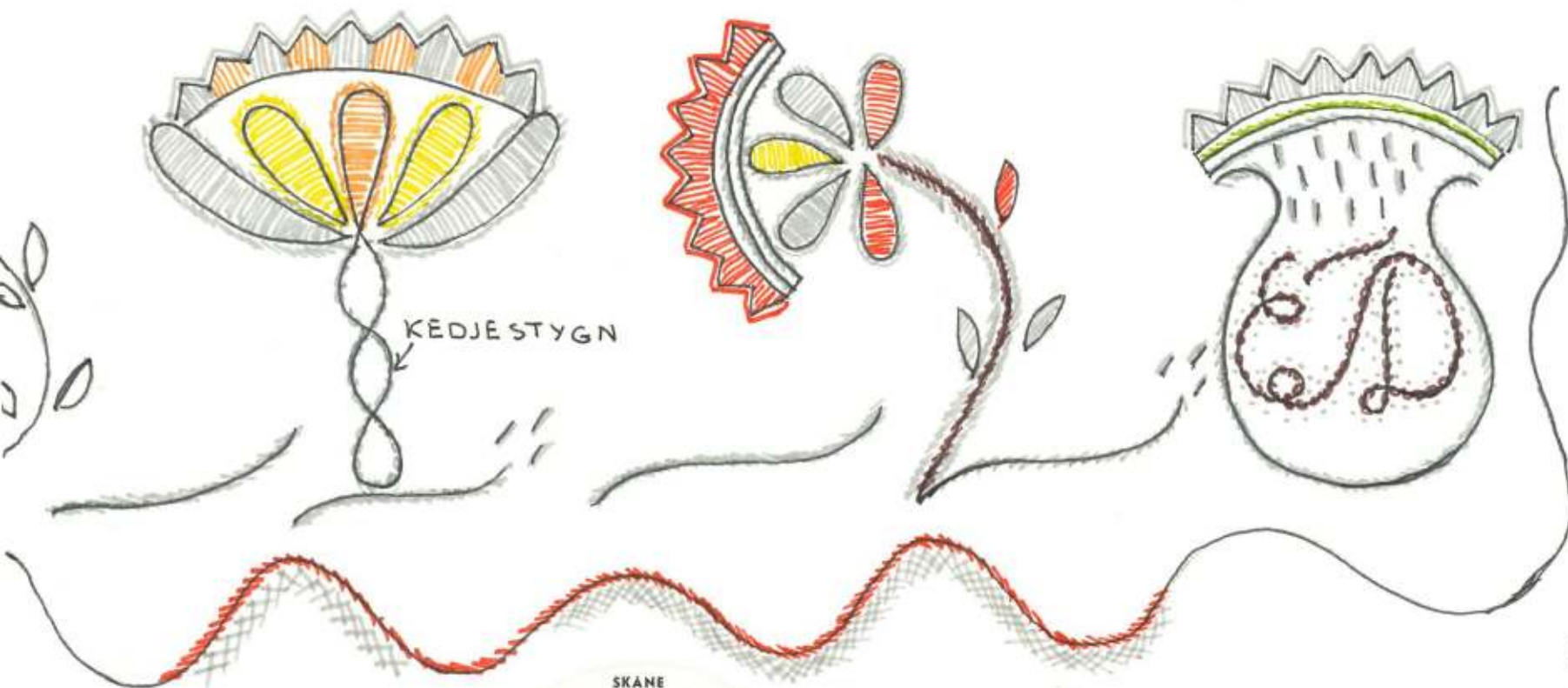
12 cm till kant

- 369 = Vit
- 834 = Grön
- 840 = Guld
- 947 = Brun
- 447 = Druge
- 447 = Gul
- 644 = Beige

12 cm till kant.

CHARLOTTE WEIBULLS DOCKCENTER
Gustav Adolfs Torg 45 • 211 39 Malmö
Tel. 040-23 55 01

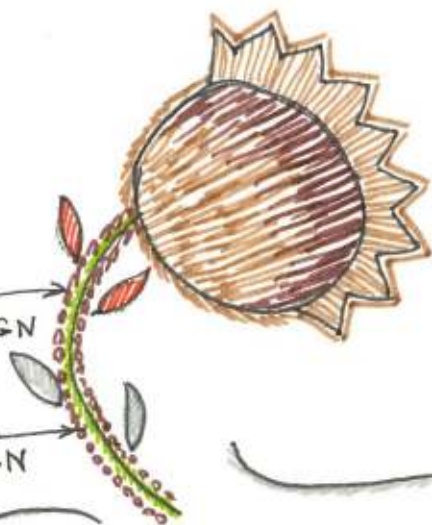
19 cm. till kanten

369		= Grön
834		= Guld
840		= Brun
947		= Dragne
445		= Gul
644		= Beige
		= Vit

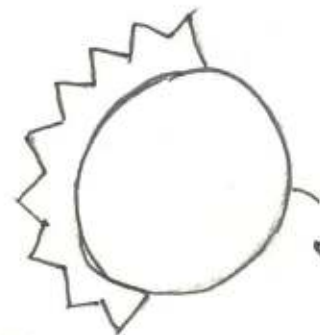
BLAD III

BRUN
KEDJESTYGN
GRÖN
STJÄLK-
STYGN

KEDJESTYGN
KNOTAR

SKANE

CHARLOTTE WEIBULLS DOCKCENTER
Gustav Adolfs Torg 45 - 211 39 Malmö
Tel. 040 - 23 55 01

BLAD II

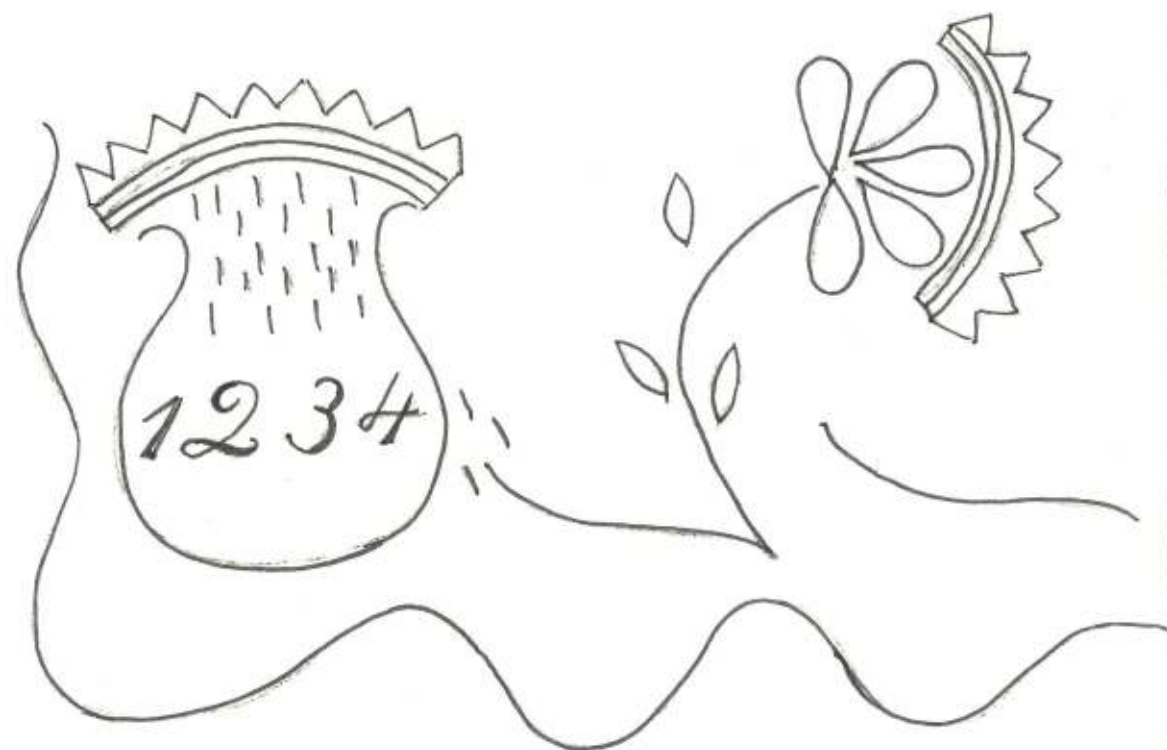
SKÅNE

Östra Göinge

Förkläde

Material

Broderiet utföres i stjälnsöm,
plattsöm, kedjestygn, knutsöm
och flätsöm.

SKÅNE Östra Göinge List

Material:

Rött ylletyg 16x180 cm. avsmalnande mot mitten till 11 cm. Kantas med svart ylleband runt om och med svart kavelfrans på båda ändar 38-40 cm. upp.

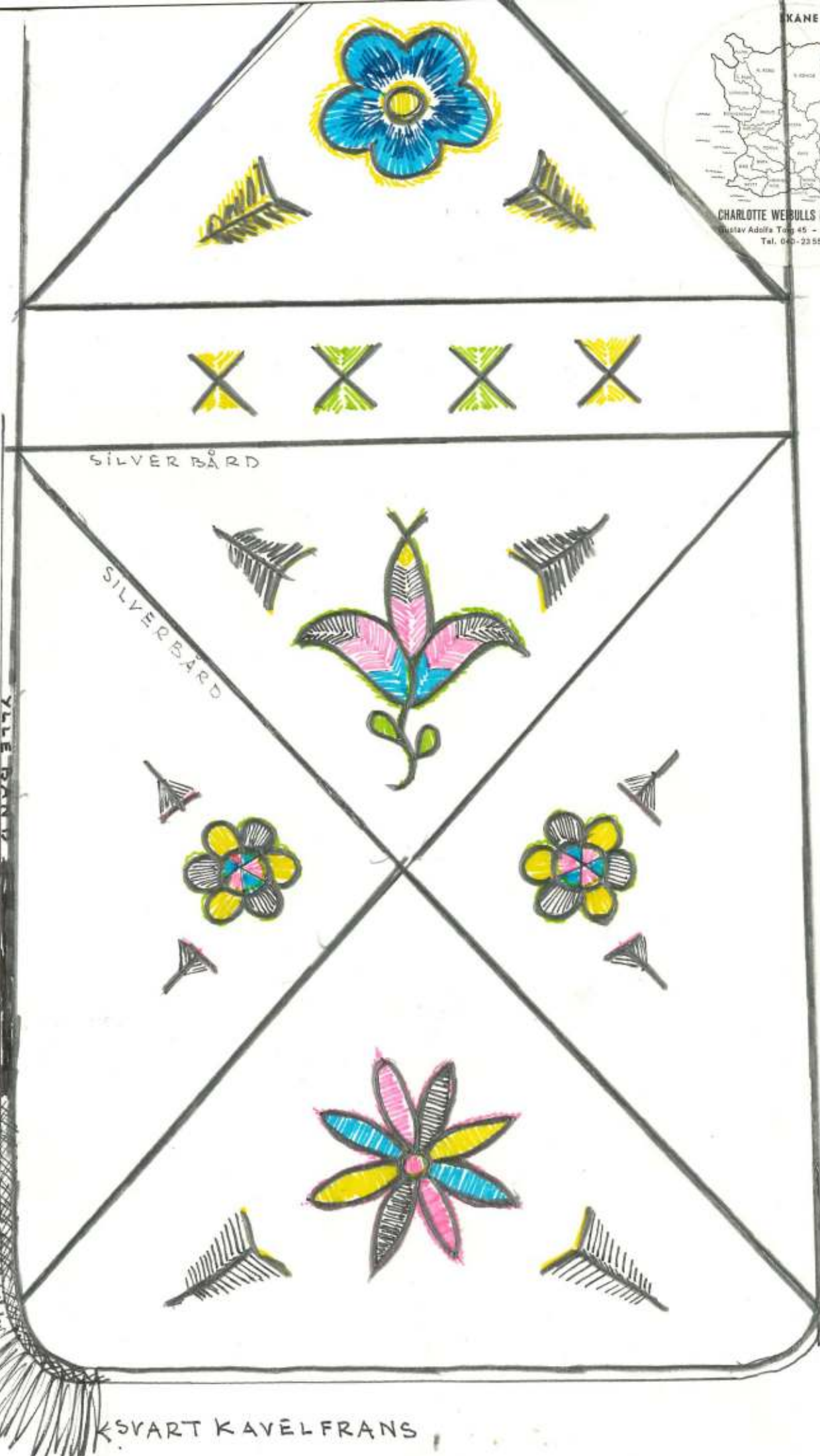
Broderiet utföres med: kedjesöm, stjälkstyg, plattsöm och schattersöm, prydes med silverbårder.

1974

Ø KAVELFRANS HIT

SKÅNE, GÖINGE HÄRAD

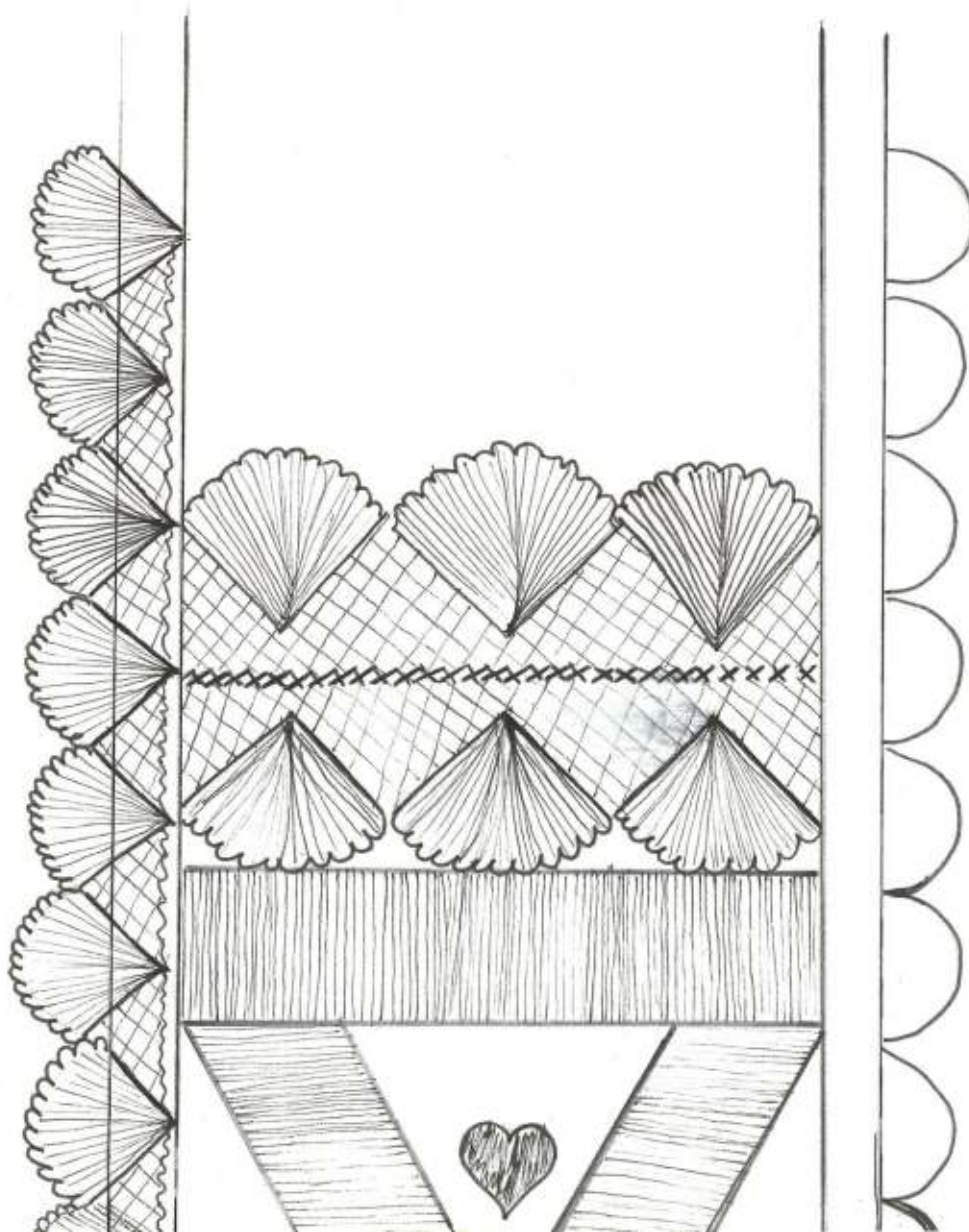
Listen färdig 265 cm lång av rött kläde.
Kantas med gröngult band.

Prydes med släta silverbårder och guldspets.
Hjärtan av sammet eller filt i
mörkbrunt.

SKÅNE

CHARLOTTE WEIBULLS DOCKCENTER
Gustav Adolfs Torg 45 - 211 39 Malmö
Tel. 040 - 23 55 01

HUVUDKLÄDE eller HUVUDDUK

Den gamla benämningen på huvudkläde i Skåne var "tårkle".

Den bestod av ett fyrkantigt handvävt bomullskläde. Huvudklädet lades i trekant och bands direkt på huvudet långt fram i pannan och knöts sedan i nacken. Vintertid knöt man den under hakan - det blev varmare så.

Den kunde också bindas över ett klutunderlag.

Numera kallar man en sådan huvudbonad oftast för "rutig klut" och den kan användas både av gift och ogift kvinna.

Charlotte Weibull

Box 43 • 237 07 Åarp • Sweden • tel 040-46 50 80

SKÅNE. Ö. GÖINGE HÄRAD

Klut 100 cm i fyrkant fällas med 2 cm bred fäll
ev. enkel hålsöm.

2 band 60 cm långa

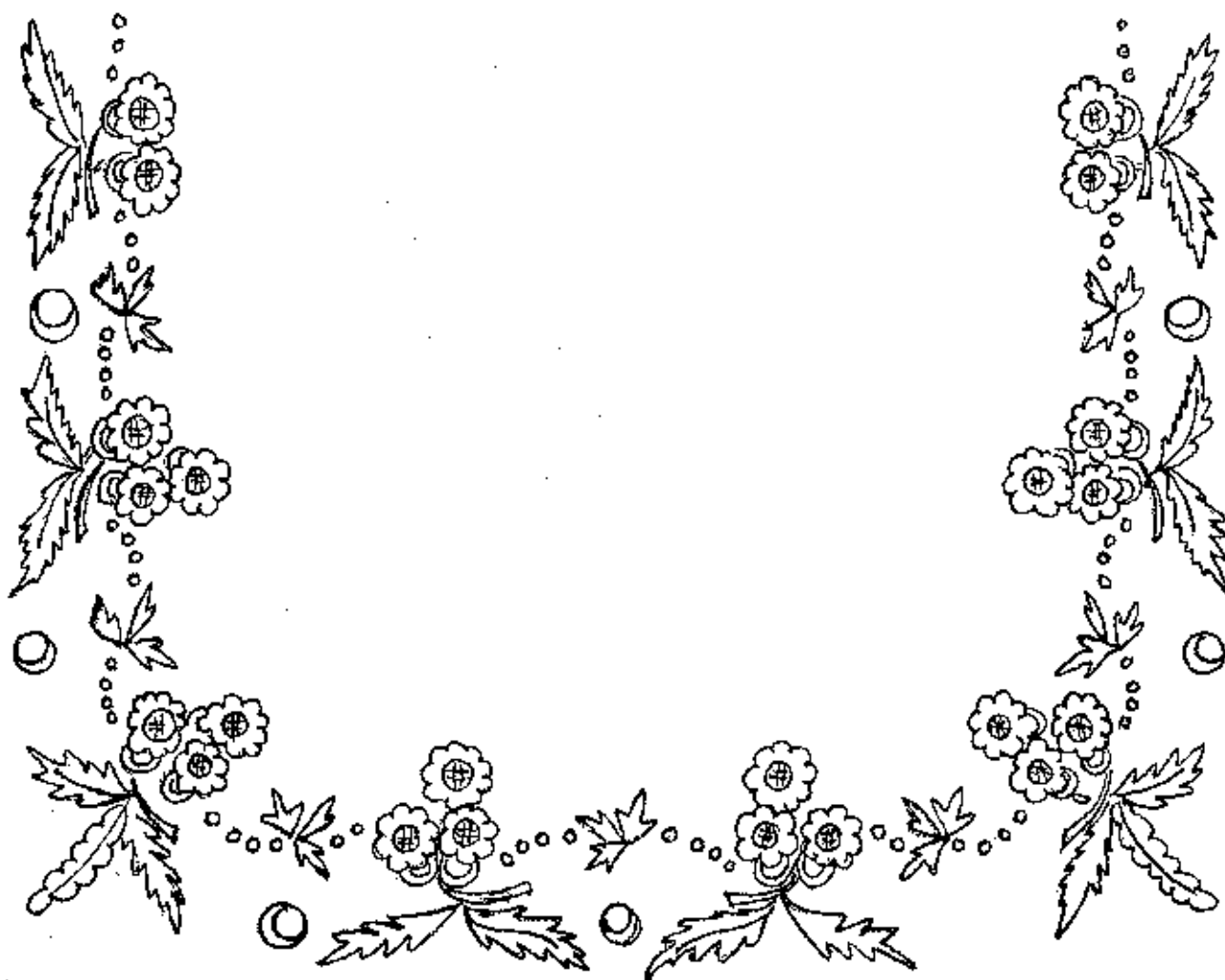
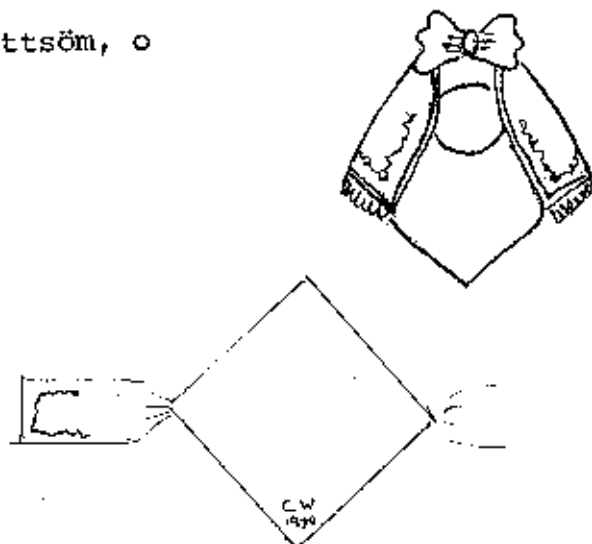
24 " brett färdigfållat.

Fällas med 2 cm bred fäll ev. hålsöm och förses
med spets

Broderiet utföres i langettsöm, plattsöm, o
(engelska hål), med DMC nr. 20

Bör förses med monogram o årtal.

Bindes över valk.

SKÅNE Östra Göinge härad

Rosettklut

Kluten 100 cm i fyrkant.

Bandets längd 125 x 22 cm.

Fällas med 1.5 - 2 cm hålsöm. Kan även försees med spets 25 cm upp på sidorna av bandets ändar.

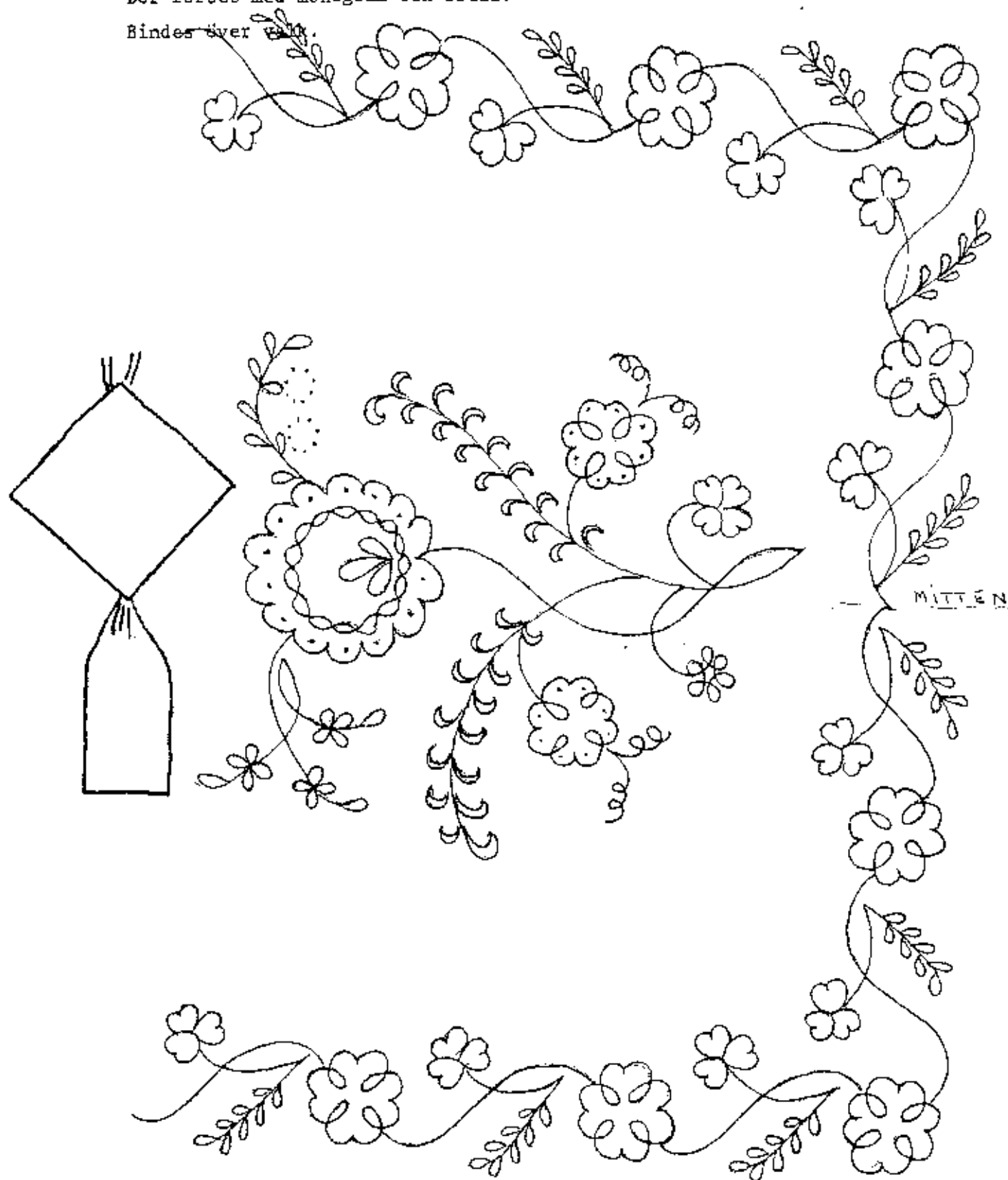
Broderiet utföres i plattsöm och kedjestyng med DMC nr 20.

Bör försees med monogram och årtal.

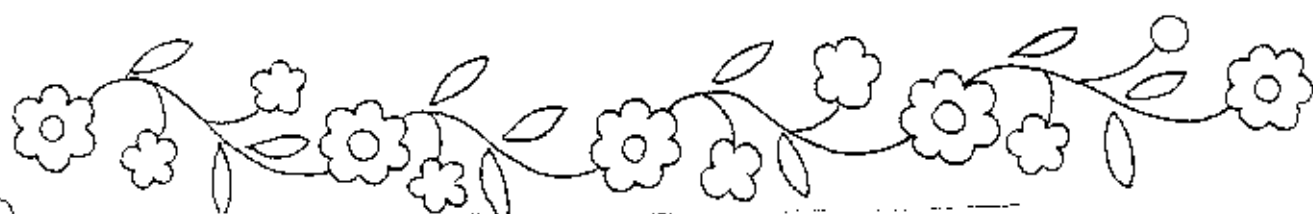
Bindes över .

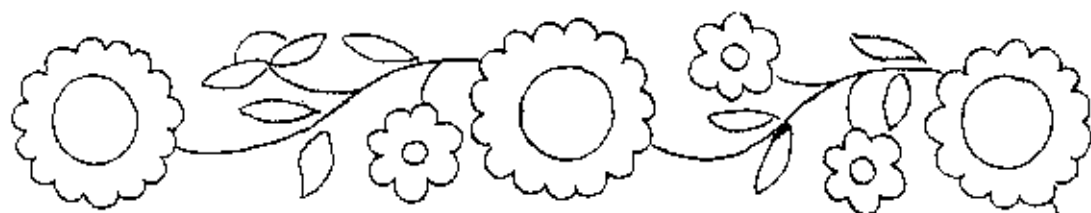
CHARLOTTE WEIBULLS ODSKENTER
Gustav Adolfs Torg 45 - 211 39 Malmö
Tel. 040 - 23 54 01

Broderi till blus och rosettband för vit klut.- den gifta kvinnan.

Broderi till blus Rankan sys på axeln.

Broderi till blus

2 ranka på var sida
sprundet.

Broderi till rosett
band

2 st. 26 cm brett
50 cm långt.
Bandet vävas till
5-7 cm och sys fast
i fyrkantens motsatta
hörn.

FYRKANTEN 100 CM x 100

Broderierna sys med DMC No 20
Gladen sys med gles plattsöm med
en rad stjälkstygn i mitten.
Blommorna sys i langett med myr-
gång i mitten. Stjälken sys med
kedjestygn.

BÖR FÖRSES MED NAMN O ÄRTAL

SKÅNE, Gärds o S. Göinge härad

Kluten 90 - 100 cm i fyrkant

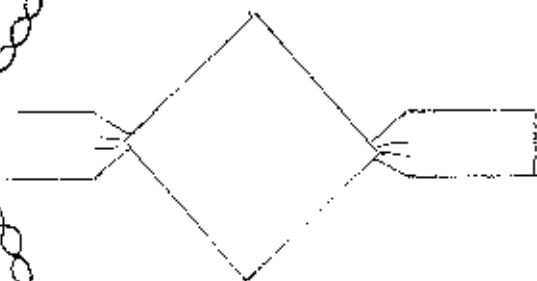
Bandet 24 cm brett Färdigt mått

" 60 " långt " "

Broderiet utföres i kedjesöm med DMC
nr 20.

Bindes över valk

Bör förses med monogram o årtal på
klutsnibbens hörn.

SKÅNE

CHARLOTTE WEIBULLS BOKCENTER
Svante Adolfs Torg 45 - 201 00 Malmö
Tel. 140 - 20 55 21

SKÅNE, GÖINGE HÄRAD

Vit klut

Kluten 90 cm i fyrkant fållas ev. med smal
hålsöm.

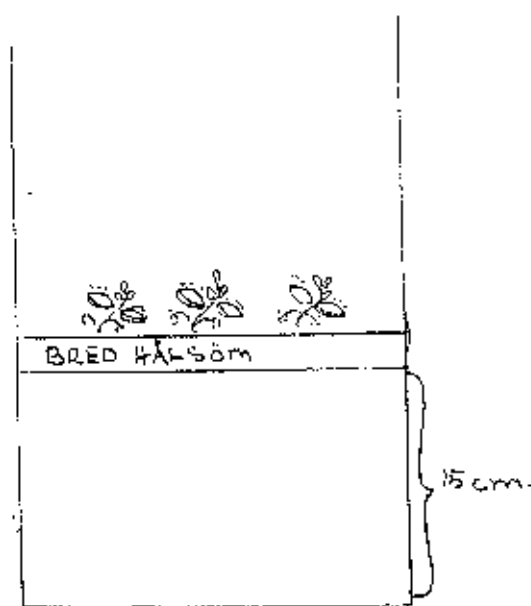
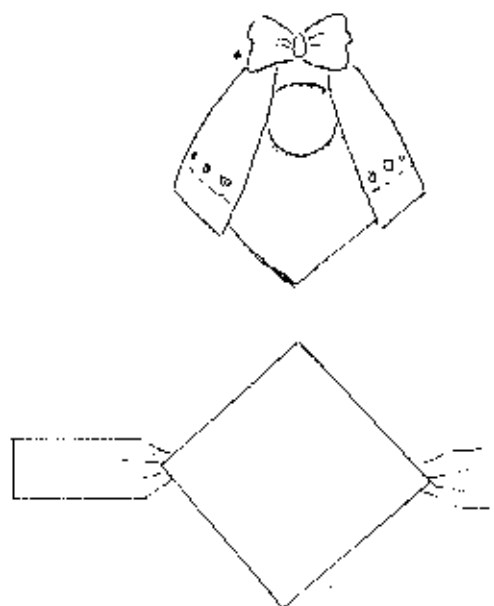
Banden 30 cm brett, 60 cm långt.

Broderiet utföres i plattsöm, engelska håll och tyllinfällningar med DMC nr 20.

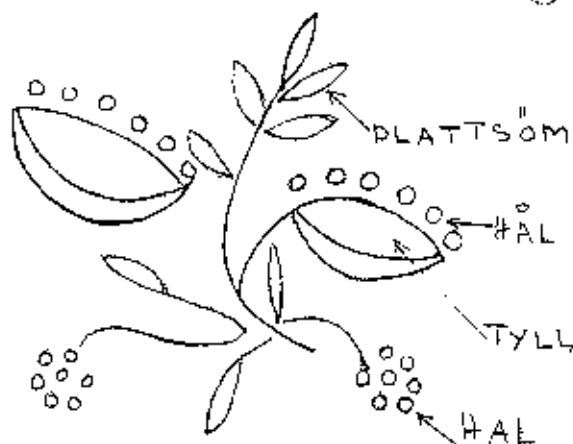
Bör förses med monogram och årtal på klut-
snibben.

Bindes över valk.

3 MÖNSTER TVÅRSÖVER
BANDET

SKÅNE

Göinge härad

Rosettklut

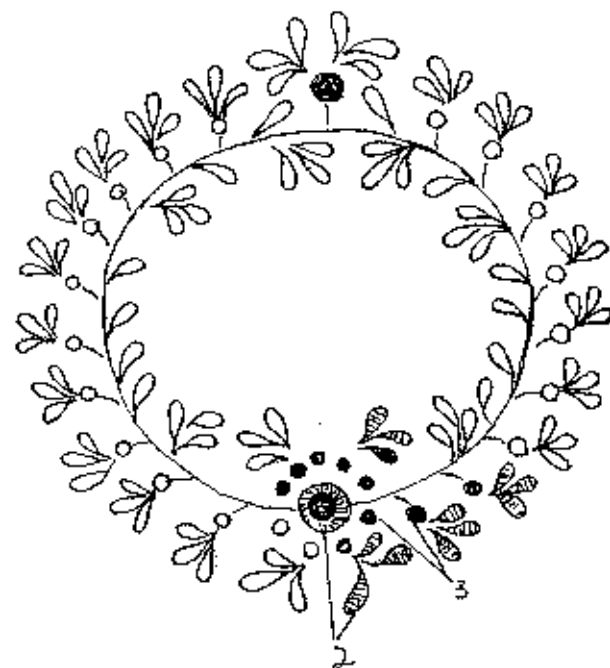
Kluten 90 cm i fyrkant fällas med 5 mm fäll på två sidor och 2 cm fäll enkel hålsöm på två sidor.

Banden 28 x 70 cm, fällan 4 cm på långsidorna, 17 cm på kortsidorna sys med enkel hålsöm och två cm tyllspets runt om banden.

Broderiet sys med engelska hål och plattsöm med DMC nr 20.

Bör förses med monogram och årtal i broderiet på klutsnibben.

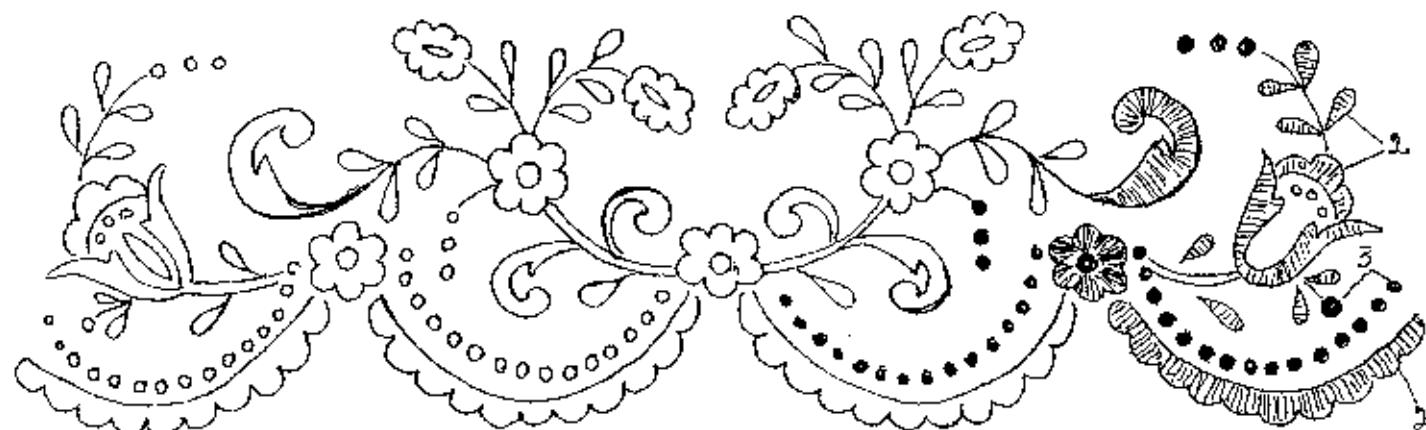
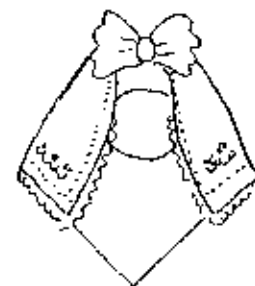
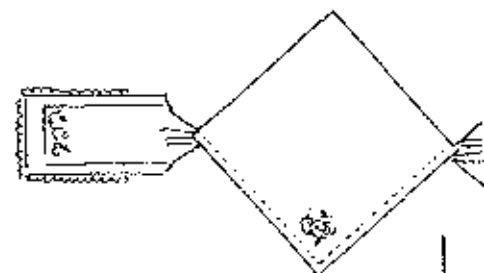
Bindas över valk.

SKÅNE

CHARLOTTE WEIBULLS DÖCKCENTER
Gustav Adolfs Förg 45 - 218 58 Malmö
Tel. 040 - 23 55 01

2. PLATTSÖM
3. HÅL

SKÅNEGöinge häradRosettklut

Kluten 90 cm i fyrkant fällas med 2 cm bred fäll
sydd med enkel hålsöm på två sidor.

Banden 48 x 27 cm färdigt mått fällas med enkel
hålsöm, 4,5 cm bred fäll nedtill och 3,5 cm på
sidorna

och 1 cm bred hålsöm inom den smala hålsömmen
och prydes med 2,5 cm tyllspets runtom hela
banden.

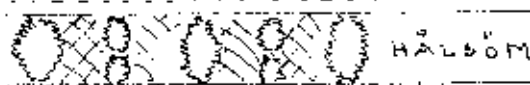
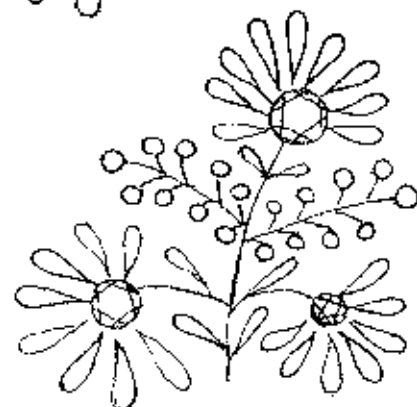
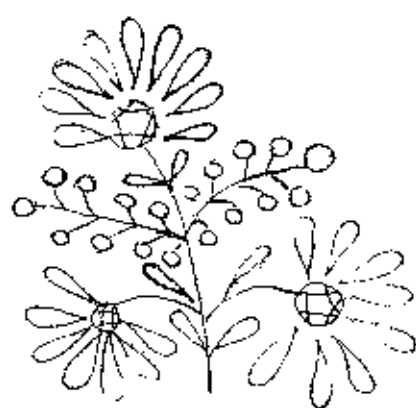
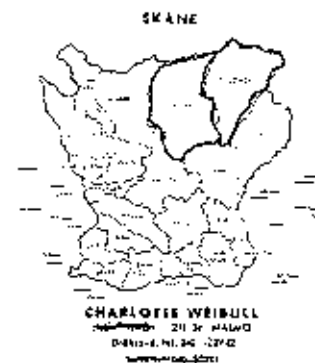
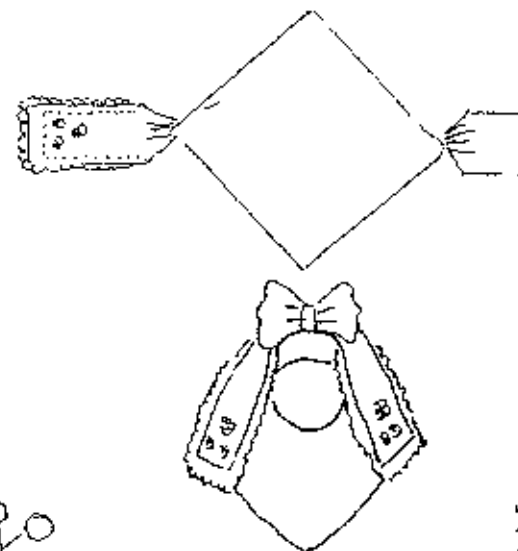
Banden veckas upptill och sys fast vid klutens
motsatta hörn.

Broderiet sys med engelska hål och spindlar
inuti blommorna.

Bladen sys med plattsöm med DMC nr 20.

Bindes över valk

Bör förses med monogram och årtal.

3/2 cm

4 1/2
cm

3/2

RED SPETS

SKALA 1:10

SKANE
GÖINGE

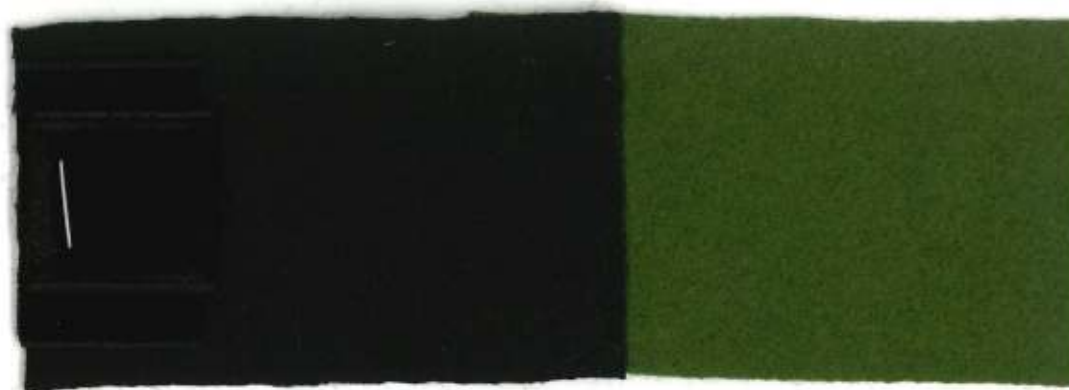
CHARLOTTE WEIBULLS DOCKCENTER
Gustav Adolfs Torq 45 - 211 39 Malmö
Tel. 040-23 55 01

FRAM

BAK

Östra Göinge härad
(tröja av svart kläde)

Utdrag ur Sigfrid Svenssons SKÅNES FOLKDRÄKTER

KAP 3 KVINNOTRÖJAN
I. TRÖJOR AV TYG.

Den äldsta tröjan.

LINNÉ HAR från Gumlösa i Ö Göinge lämnat följande beskrivning av den tröja kvinnorna där voro klädda i: "Tröjan är af swart kläde med krag af borda, bredare än et finger; Livvet släpper på ryggen skörtet högt up; Sidosömmarna gå alt närmare och närmare på ryggen tillsammans — — nedan för maljorna är tröjan broderad med en svart borda; Tröjan räcker neder til sätet, och är hophäftad med små hakar; Armarna på tröjan äro upwekna med små fyrkantiga röda upslag."

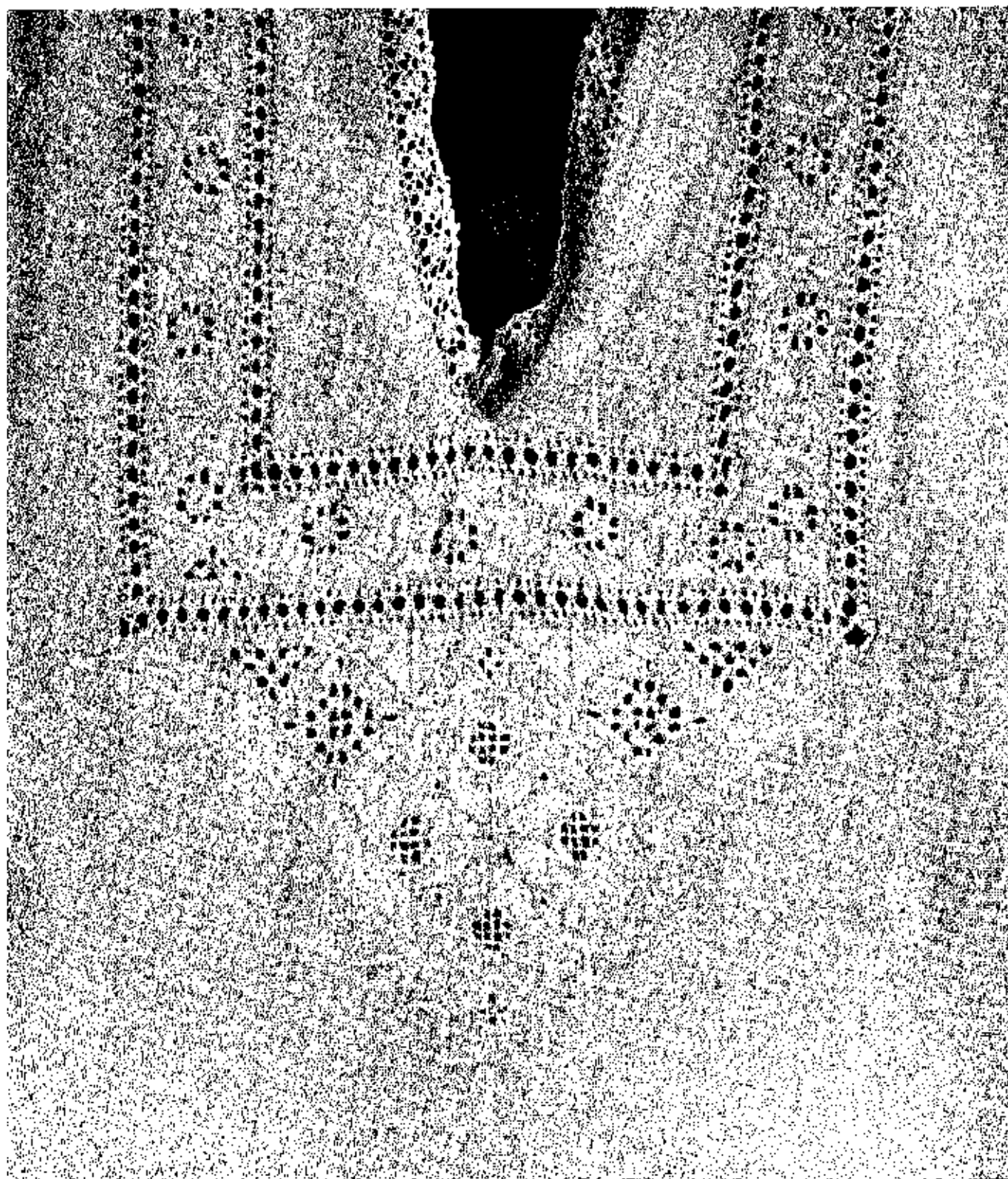
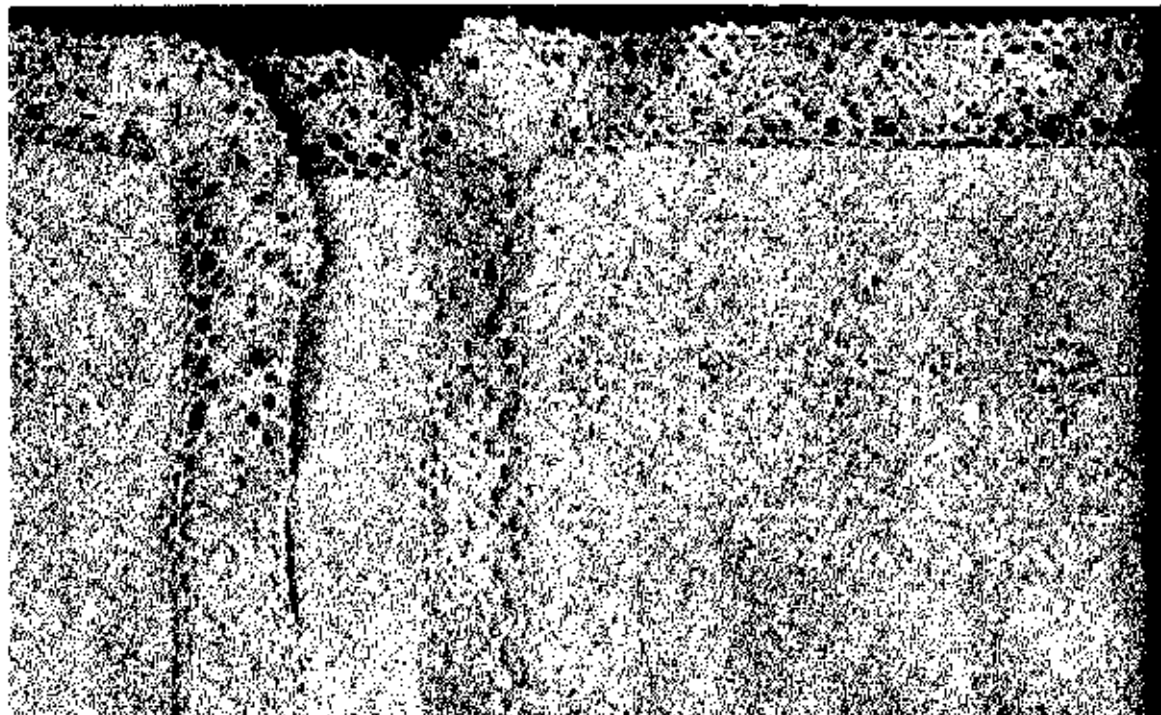
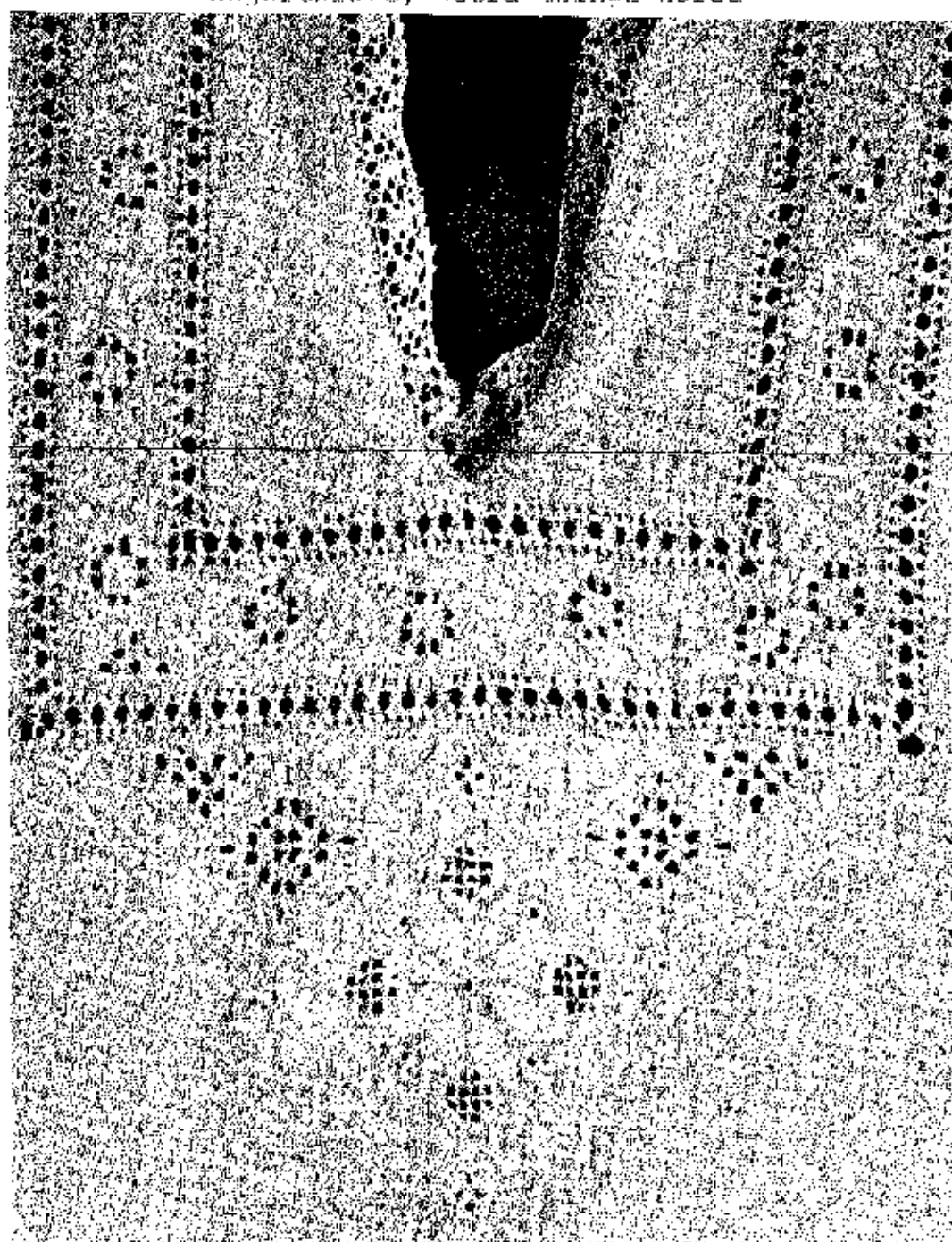

Bild. 9. Brudgumsskjorta, Östra Göinge härad, från 1772.

Skjortkrage, Östra Göinge härad

Bredhalssskjorta, Östra Göinge härad, från 1772.

Östra Göinge härad

Brudgumsskjorta,

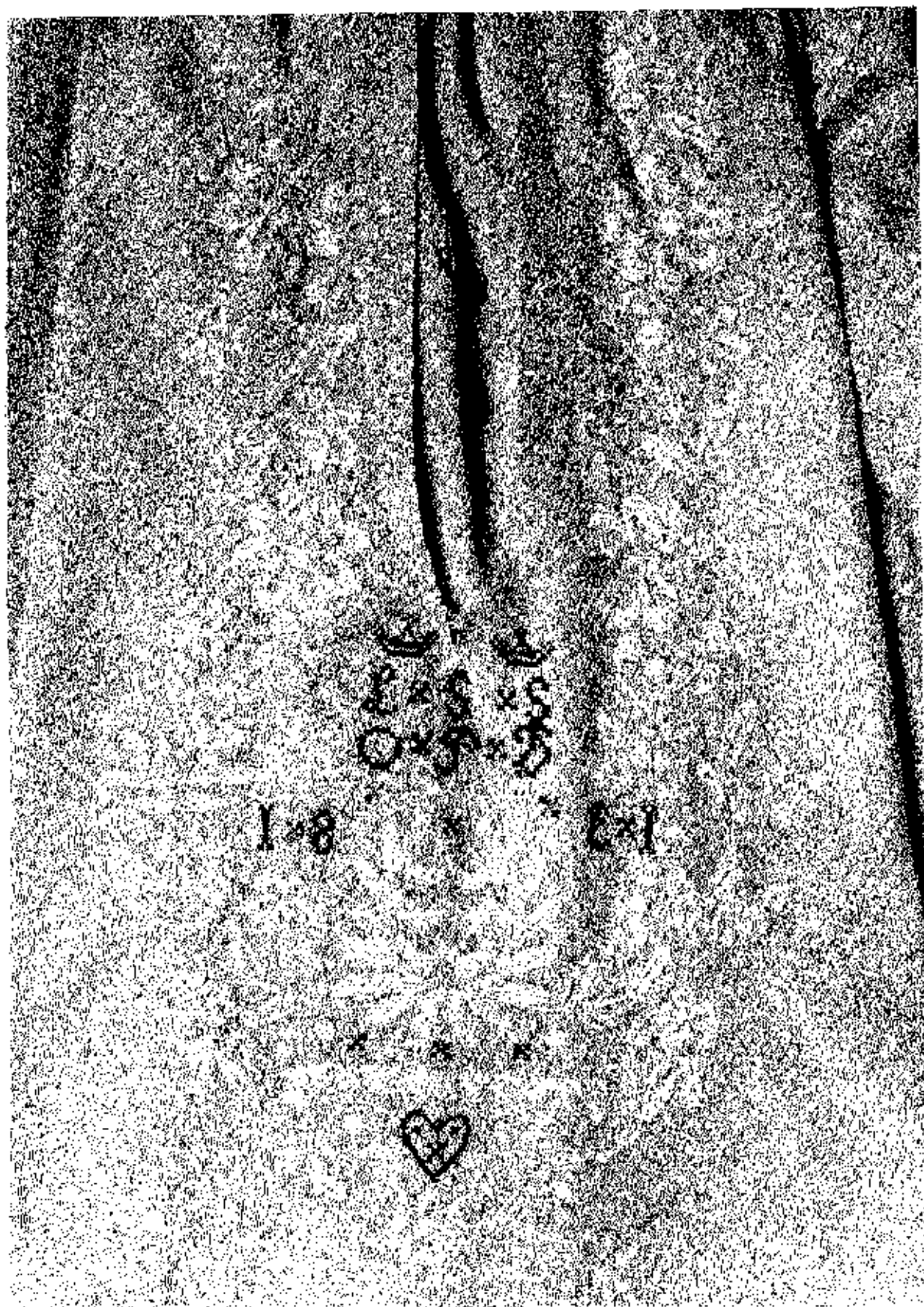
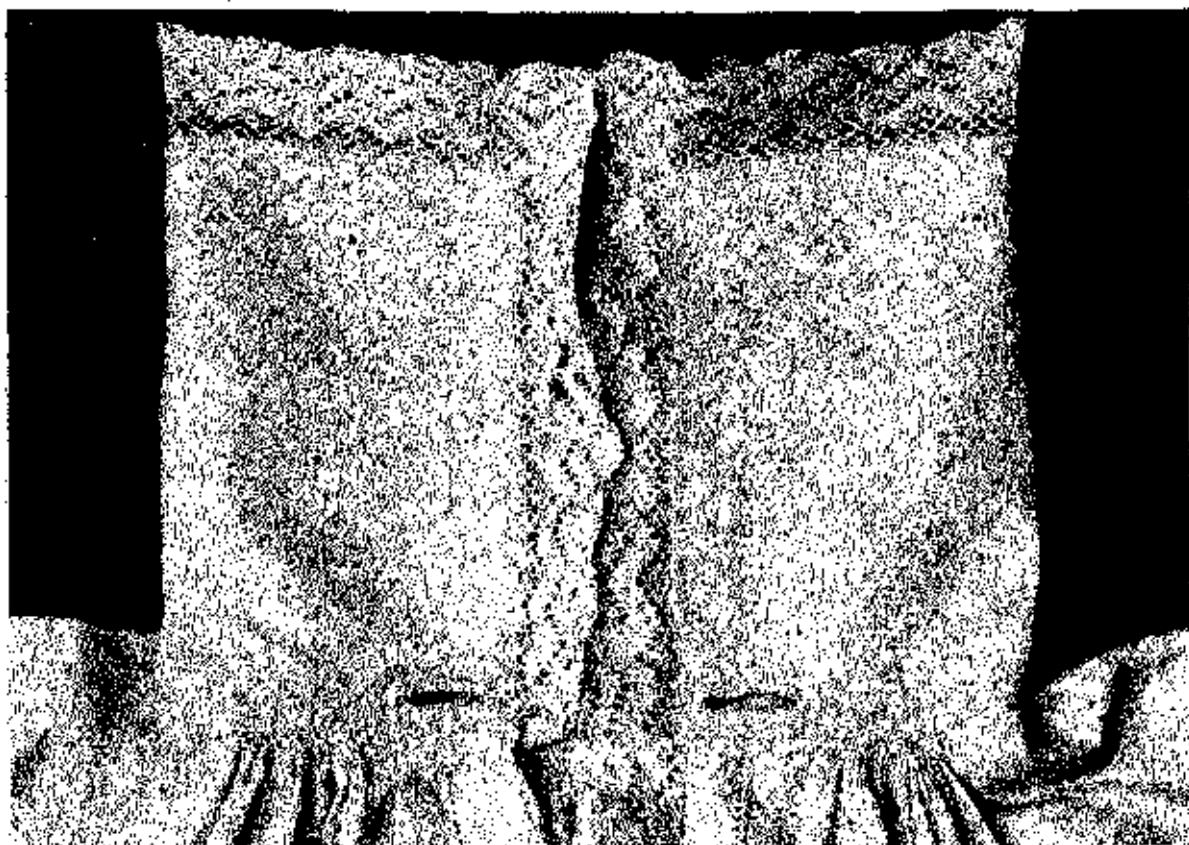
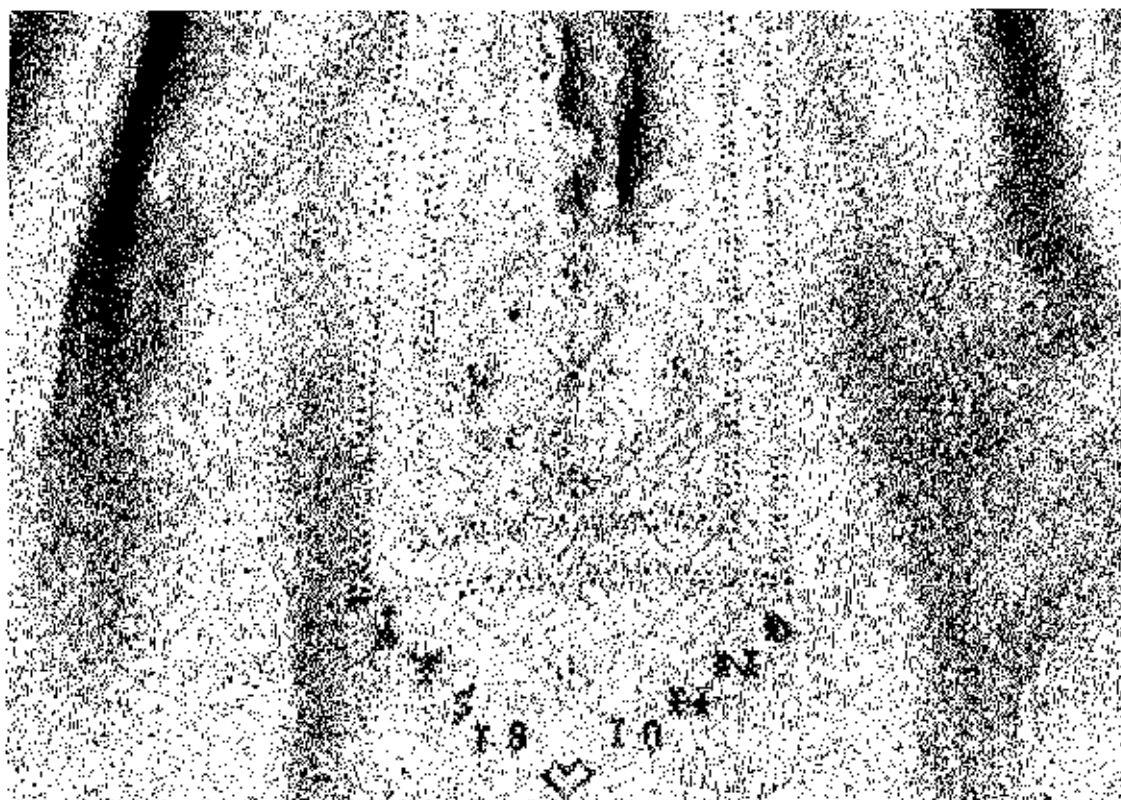

Bild. 12. Brudgumsskjorta, Östra Göinge härad.

"Brogenansskjorta", Östra Götne härad, från 1810. Skåne

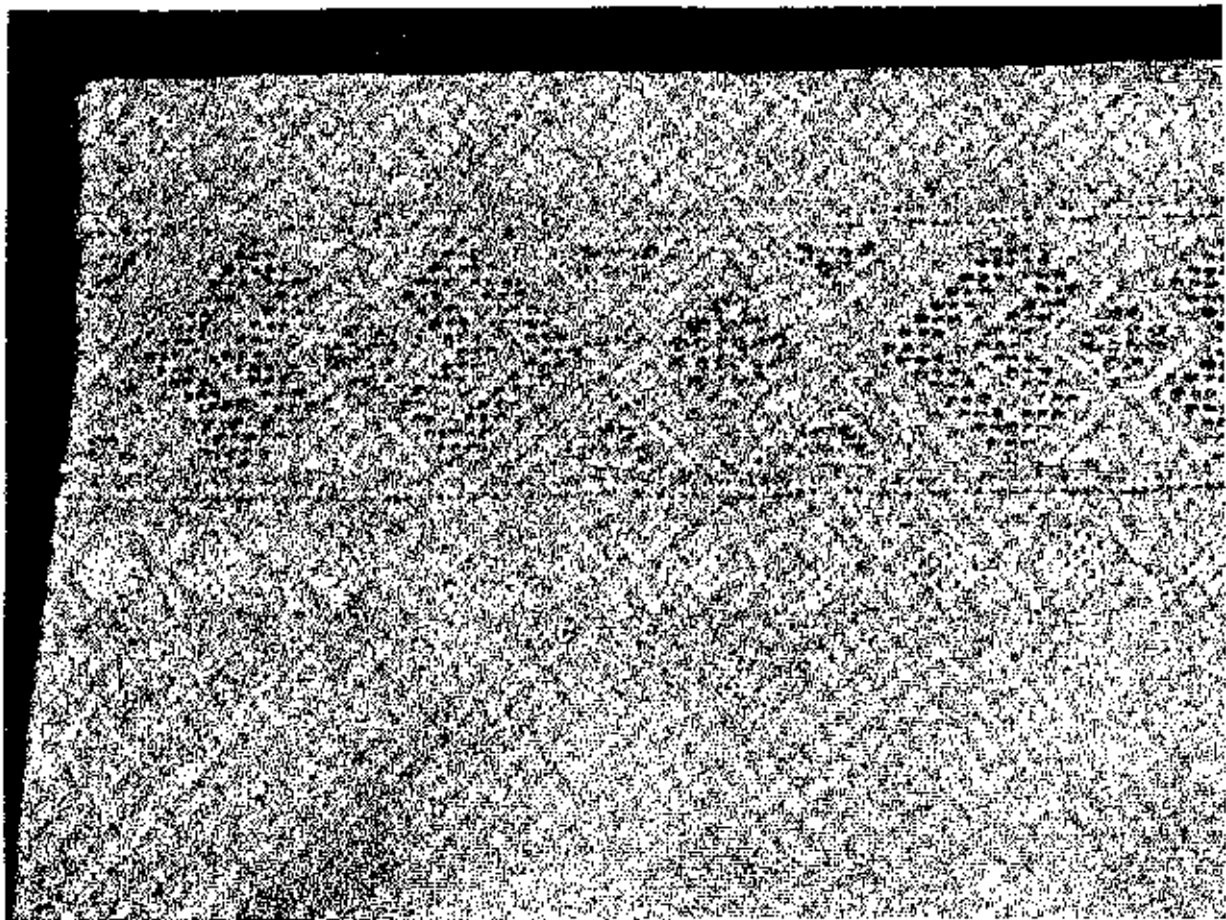

Bild. 14. Skjortkrage, Vällands härad.

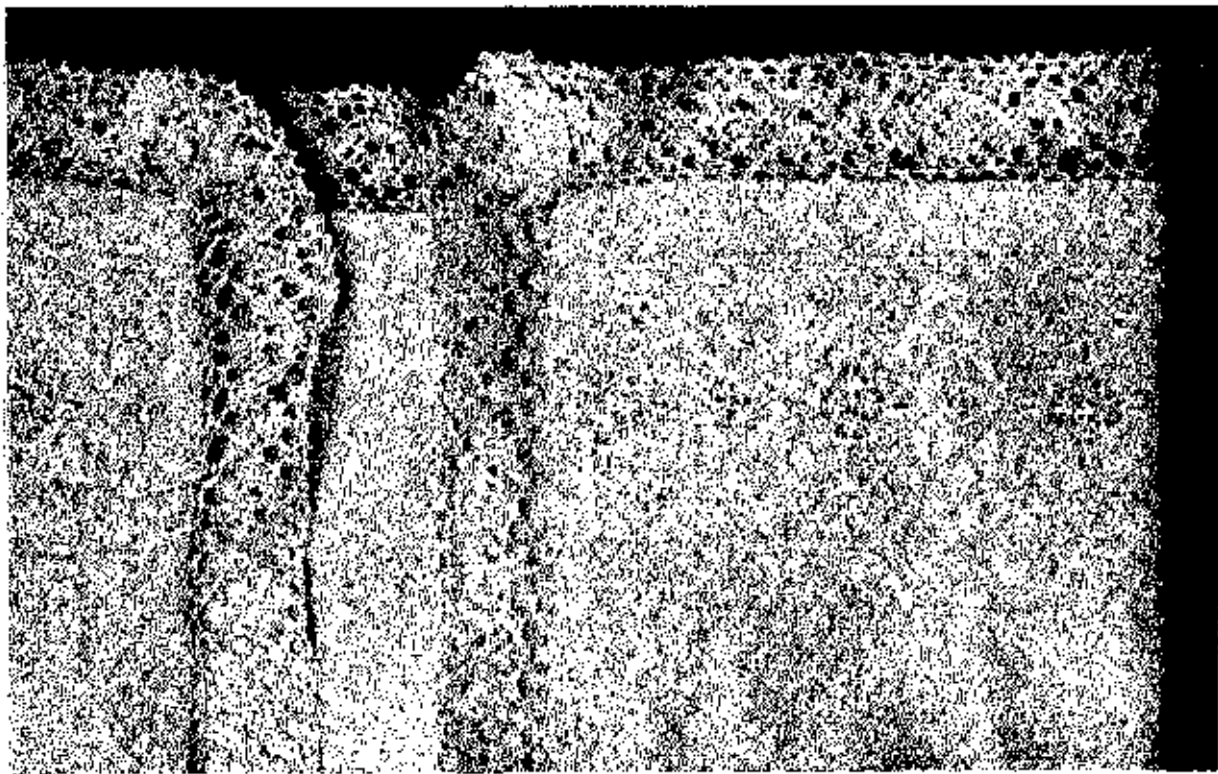

Bild. 15. Skjortkrage, Östra Göinge härad.

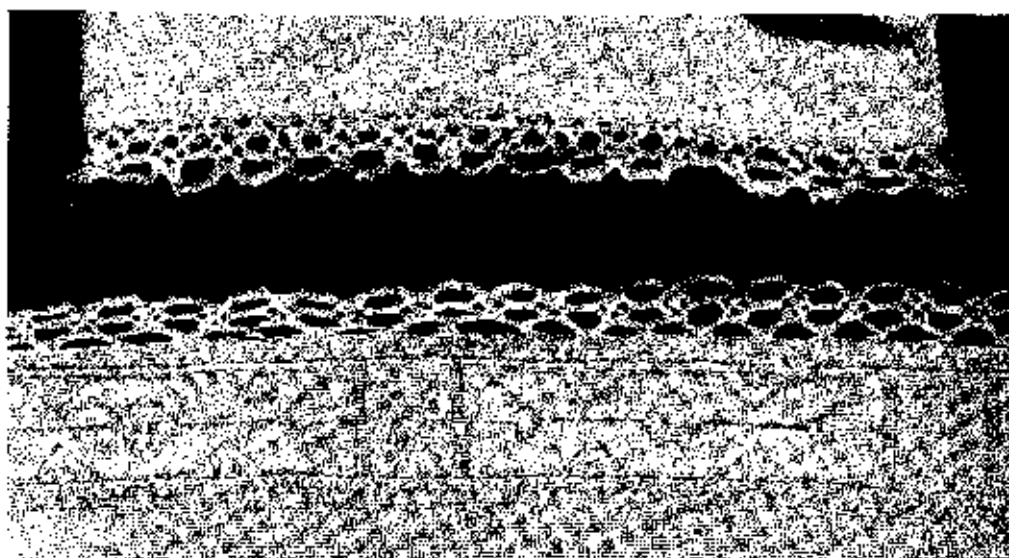

Bild. 16. Ärmlinning till skjorta, Gälds härad, från 1830.

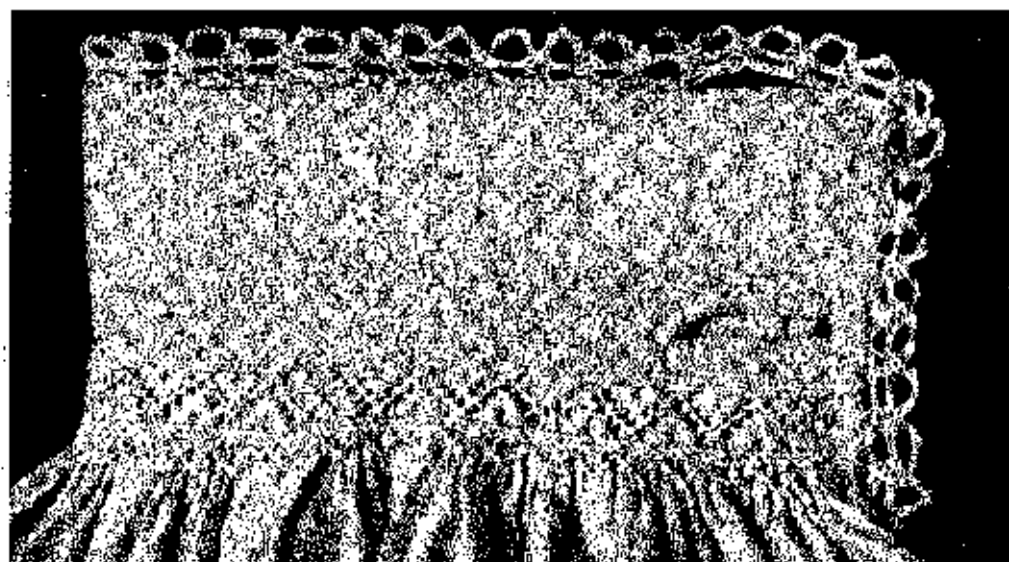

Bild. 17. Ärmlinning till skjorta, Villands härad.

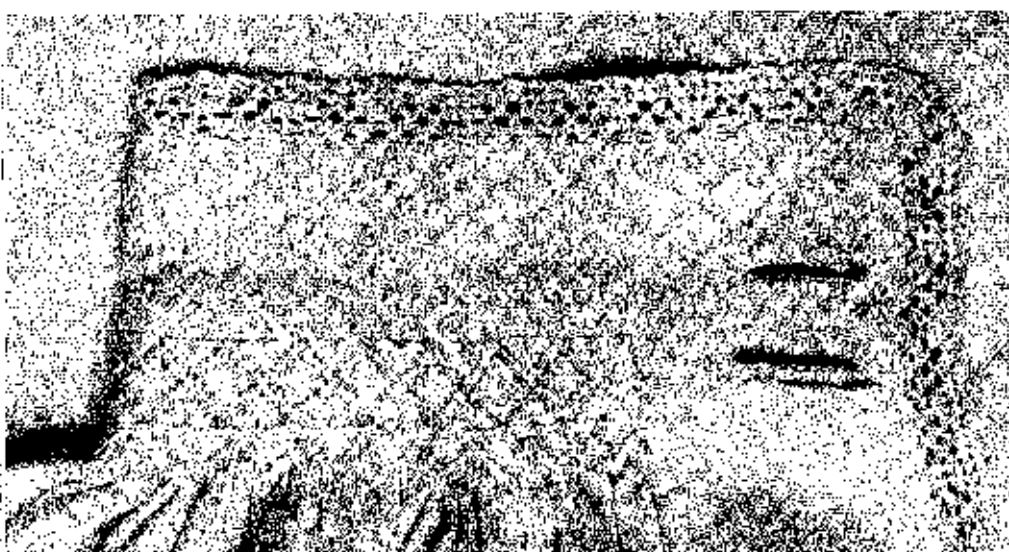

Bild. 18. Ärmlinning till skjorta, Östra Göttinge härad.

GRÖN

RÖD

GÖINGE Ö

SÖMNADSBESKRIVNING PÅ VÄST

Dampa ev ylletyget. Pressa fodertyget.

Pressa mellanläggen mot underkragen, fickplattorna och framstyckenas kanter.

Vik fickstolparna på längden och sy ihop kortsidorna. Vänd och pressa.

Markera för ficköppningen. Nåla fast ena fickpåsdelen mot markeringens övre kant. Träckla fast fickstolparna mot nedre kantmarkeringen. Lagg den andra fickpåsdelen kant i kant med fickstolpen och sy runt fickmarkeringen. Klipp upp markeringen och sick-sacka runt om. Stoppa in fickpåsdelarna åt avigan. Pressa fickstolpen uppåt. Sticka fast kortsidorna mot västen. Sy ihop fickpåsen.

Sy axel- och sidsömmar. Pressa isär.

Vik underläggen mot rätan och sy längs halsringningen till markeringen. Vänd och pressa underläggen mot avigan.

Sy ihop kragen. Vänd och pressa. Sy fast kragen mot halsringningen.

Sy ev en ficka av fodertyget och sy fast den på vänstra foder framstycket.

Sy fodrets axel- och sidsömmar. Pressa isär.

Sy ihop väst och foder i ärmhålen. Pressa isär sömmarna och vänd. Gör en smal stickning runt om ärmhålen.

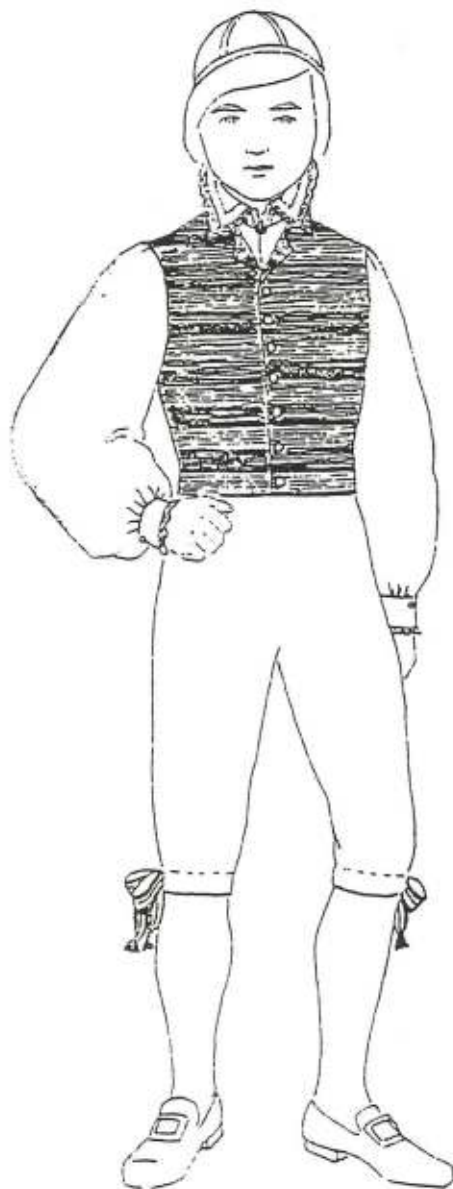
Sticka fast fodret mot underläggen fram och stoffera det fast mot kragen i halsringningen.

Vik in fällen både på väst och foder. Vik underläggen mot rätan och sy längs fällinjen. Vänd och pressa hela fällen. Stoffera fast fodret. Sy knapphål. Sy i knappar. Avpressa.

Charlotte Weibull

Box 43 - 232 02 Åkarp - Sweden - tel 040 - 46 50 80

SKÅNE

MÅNSDRÅKT

VÄST, randig med bomull i varpen och inslag av bomull i olika färger. Se särskild bilaga.

BYXOR, av gult mollskinn med bred lucka samt knäsprund. Knäppes med gula metallknappar. Även långa vita linnebyxor förekommer. (Sommardräkten).

KNÄBAND, mönstervävda i flera olika färger.

SKJORTA, av bomull eller linne med krag utsydd med hålsöm eller broderi. Ärmlinningen prydd på samma sätt.

KALOTT, svart eller mörkblå, sydd av fem kilar (kilmössor) prydd med gröna eller blå sidenkanter.

STRUMPOR, vita stickade av ylle.

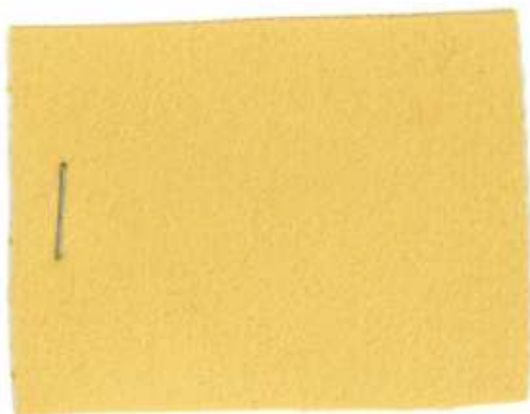
SKOR, träskor eller svarta läskor med spänne i tenn eller silver.

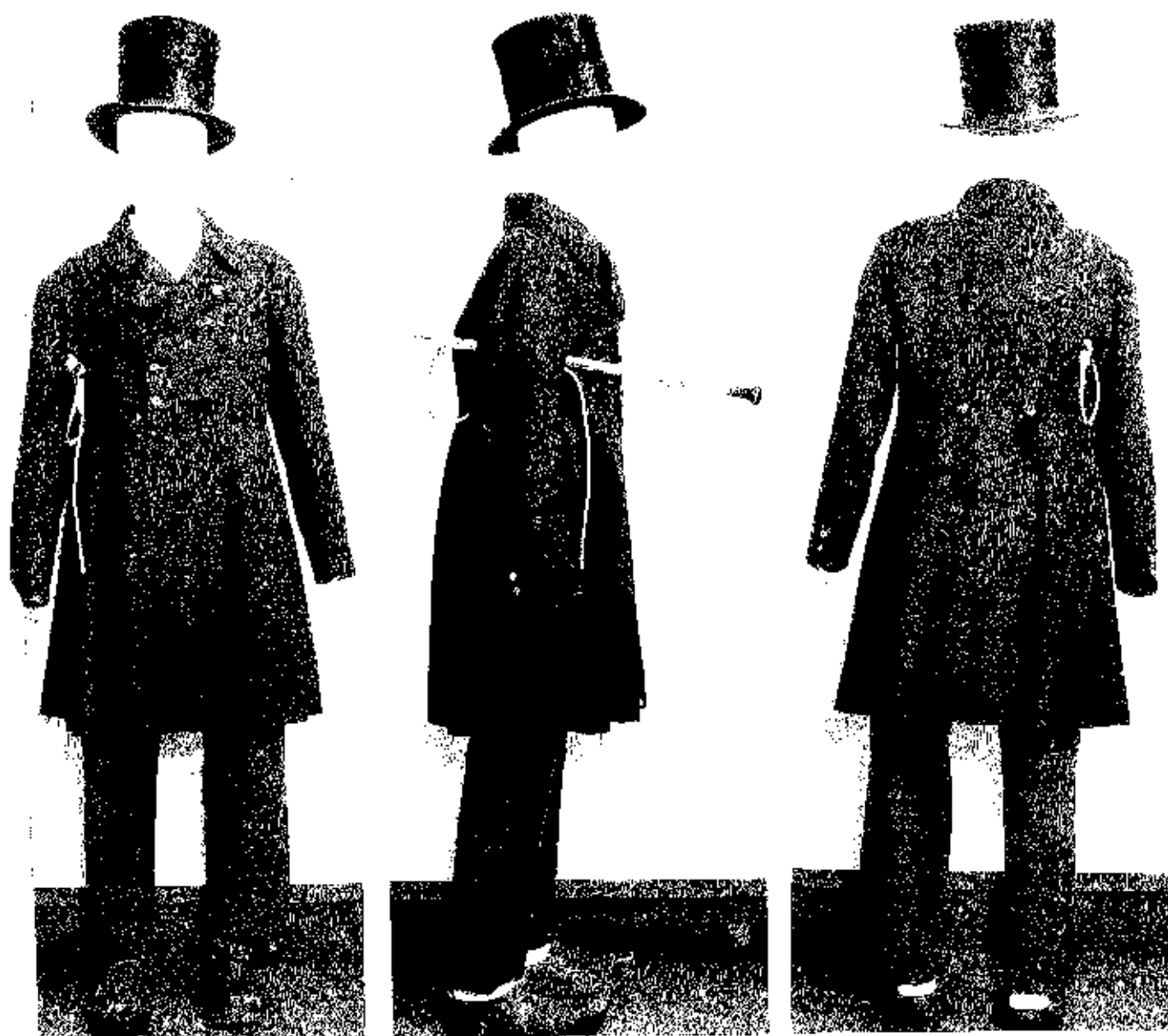
SMYCKEN, krag- och ärm- och västknappar av tenn eller silver.

Du kan erhålla både materialpaket med sömnadsbeskrivningar och mönsterpåsar med information om de olika dräkt-delarna.

Charlotte Weibull

Box 43 - 232 02 Ålarp - Sweden - tel 040 - 46 50 80

LIVROCK FRÅN GÖINGE HÄRAD

finns på Kristianstads Museum

Livrock för män. Längd bak - utom kragen - 93 cm. Sydd av svart kläde. Avskuren i midjan. Öppen till midjan mitt bak. Dubbelknäppt med 6 par runda träknappar. Nerliggande krage. Upptill fodrad med kyprat linne. Innerfickan av linnelärft. Armstlag med 2 knappar.

